

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 41

(45-tieji metai) 1985 SPALIO - OCTOBER 10 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOŠIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

KANADA PIRMOJE VIETOJE

1984 metais Kanada eksportavo žuvies produktų už vieną bilijoną ir penkiasdešimt devynis milijonus dolerių. Tai dviem nušimčiais daugiau, negu 1983 m. ir Kanada vis dar užima pirmąją vietą tarpe žuvis eksportuojančių valstybių visame pasaulyje.

1984 metais Kanados žvejai pagavo 1,25 milijonus tonų žuvies mažiau, negu 1983 metais (1.30 mil. tonų), bet žuvies kainos pakilo.

61% žuvų Kanada išveža į JAV-es. Iš viso Kanada išveža net 85% visų pagautų žuvų.

Nežiūrinti tokio milžiniško eksporto, Kanada taip pat išveža nemažą kiekį žuvis produktų, kurių Kanadoje nėra. 1984 m. Kanada importavo žuvis produktų 491 milijonų dol. vertės (16% daugiau, negu 1983 m.). Net 60% įvežama iš JAV-ių.

IZRAELIS KERŠIJA

Izraelio karo aviacijos lėktuvai nuskrido net 2400 kilometrų, kad galėtų subombarduoti Palestiniečių Išsilaisvinimo Organizacijos (PLO) vyriausiąją būstinę Tuniso mieste (Homan-Satt priemiestyje), Tuniso valstybėje. Sunaikinta ne tikai Yasser Arafat'o būstinė, (pats Arafat'as kaip tikai tuo metu buvo iš jos išvykęs, todėl išliko gyvas), bet taip pat ir tunisiečių privačių namų. Žuvo, anot oficialių Tuniso ir PLO pranešimų, apie 75 asmenys ir beveik 200 sužeista. Neoficialūs šaltiniai betgi teigia, kad žuvę virš 200 žmonių, ir nemažiau sužeista. Izraelio vyriausybė pareiškė kad tai esąs kerštas už 3 nužudytus žydus. Šie buvo nužudyti savoje jachtoje Larnakos uoste, Kipro saloje.

Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos specialiai sušauktame posėdyje visi Tarybos nariai (ir Kanada) tokį Izraelio pasielgimą griežtai pasmerkė. Pažymėtina, kad JAV-es pasmerkimo nevetavo, bet susilaikė nuo balsavimo. Visi tarptautiniai sluoksniai sutinka, kad toks kitų valstybių teritorijos pažeidimas (Tunisas yra viena iš nedaugelio arabų valstybių, kuri nėra karo stovyje su Izraeliu), tikrai vis labiau apsunkina bet kokio arabų su žydais susitarimo galimybes. Jų manymu, tokiu elgesiu Izraelis tikrai labiau kiršina net taikesnes arabų valstybes.

Po kelių dienų Sinajaus pusiasalio pakraštyje egiptietis policininkas nušovė 7 izraelitus. Egiptiečiai tvirtina, kad policininkas

esą, staiga pakvaišo. Tuo tarpu Izraelis įtaria, kad gal tai esąs kerštas už Tuniso užpuolimą. Viduriniuose Rytuose, atrodo, akis už akį, dantis už dantį keršto įstatymas tėra vienintelis ir nesibaigiantis abipusio žudymo pateisinimas. Vargu ar taika taip įgyvendinama.

KONSERVATORIAMS KARŠTA

Progresyvieji konservatoriai, valdantys Kanadą vos vienerius metus, niekaip negali atsikratyti nemalonių bėdų bei klaidų. Atrodo, kad per tą neilgą laikotarpį, jie yra apsidėginę pirštus beveik tiek pat kartų, kiek jų pirmtakai liberalai per visus savo kadencijos dešimtmečius. Štai, bankų bankrotai atdingia ir naujesnius ir tamsesnius užkulius. Užsienyje esą bankai ir įvairūs Kanados stambūs piniguočiai (dažniausia, artimi konservatoriams), pasirodo, yra visai sugebę pasipelninti ir išvengti nuostolių, kai tuo tarpu eilinio kanadiečio kišenė gali gerokai nukentėti. Opozicija, visai pagrįstai, reikalauja paskelbti visus indėlininkų vardus, kad galima būtų nustatyti, kas, kada ir kiek pinigų padėjo ir kada atsiėmė. Gana nesėkmingai tvarkiusi savo ankstesnę ministeriją (aplinkybės ir taršos), ponis Suzanne Blais-Grenier (dabar pažeminta į transporto ministerio pavaduotojas) sukėlė nemažą triukšmą, kai paaiškėjo, kad jina su vyru keliavo Europon kelis kartus ir, kaip įtariama, didelę dalį tos kelionės apmokėjo valdžios pinigais. Ji pažadėjo įrodyti, kad asmeniškai atostogas apmokėjusi pati. Tuo tarpu min. pirm. pavaduotojas Erik Nielsen parlamente apkaltino Blais, -Grenier kritikus rasizmu. Tai sukėlė tokią audrą, kad Nielsen'ui teko atsiprašyti. Min.pirm. Brian Mulroney tačiau, pats pirmasis tokį kaltinimą metęs prancūzų radijo pasikalbėjime, atsisakė jį atšaukti.

Reikalas betgi dar nebaigtas. O čia dar vėliau sugedusios žuvies konservų (tuna-scandal) nesibaigiantieji kaltinimai, pasiteisinimai bei nauji kaltinimai, atsistatydinusio buvusio komunikacijos ministro Marcel Masse rinkiminių išlaidų painiava ir t.t. ir t.t. Min. pirm. B. Mulroney pasiteisinimai kad jis to arba kito skandalo nežinojęs, tikrai temdo jo autoritetą. Vėsdėlo, min. pirm. įstaiga turi sugebėti jį painformuoti laiku. Jeigu to nepadaro, gal reiktų tą įstaigą pravėdinti.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO MILIJONINIO VAJASU ORGANIZATORIAI IR TALKININKAI

1985.9.24 iš kairės sėdi: L. Yčienė, dr. Uleckienė, E. Rukšėnaitė, A. Krivickaitė, inž. E. Čuplinskis; iš k. stovi: K. Lukošius, p. Bumbulis, K. Kaminskas, H. Lapas, V. Pečiulis, S. Dargis, S. Jokubaitis, p. Berneckas, dr. A. Pacevičius, H. Stepaitis, L. Girinis-Norvaiša, T. Stanulis ir p. Neimanas. Nuotraukoje dar trūksta dalies komiteto narių. Nuotr. Stepo Varankos.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS yra vienas iš kėrtinių akmenų Kanados lietuvių gyvenime. Fondo parama lietuvių bėms išlaikymui, kultūriniam vienatams, šeštadieninėms mokykloms ir pagrindinėms lietuviškos organizacijos viršija \$ 300.000 Per paskutinius kelis metus kasmetinė parama pasiekė \$ 70.000. Kanados lietuviai jau sukaupe netoli \$ 700.000 kapitalo, kuris yra skirtas atsistatinti nepriklausomai Lietuvai.

Lietuviškų organizacijų ir kultūrinių vienetų gaunama parama padvigubėtų, jei Fondo kapitalas padvigubėtų, nes visi už Fondo kapitalą gaunami procentai yra panaudojami tokių organizacijų ir vienetų rėmimui. Atėjo laikas Fondui pasiekti \$ 1.000.000 kapitalo. Į šį plataus masto vąj turi aktyviai įsijungti visų lietuviškų organizacijų ir viene-

tų narių.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS priklauso visiems lietuviams. Kiekvienas paaukojęs \$100, -ar daugiau tampa pilnateisiu K.L.F. nariu su pilna balsavimo teise. Aukos K.L.F. Fondui yra atleidžiamos nuo mokesčių. Užverbuodami daugiau narių ne tik padidinsite Fondo kapitalą, bet taip pat stiprinsite Fondą, plėsdami jo narių bazę ir idėją lietuviškoje išeivijoje.

Visi KANADOS LIETUVIŲ FONDO reikalai, įskaitant administraciją, organizaciją, lėšų kėlimą, yra tiesioginiai ir kiekvieno Kanados lietuvių reikalai. Remdami Fondą tiesioginiai, paremsite ir savo organizaciją. KAPITA LA S - I LIETUVAI, nušimčiais-LIETUVYBES IŠ LAIKYMU I KANA - DOJE!

cija. PLB vardu jis kontaktavo visą eilę dalyvaujančių valstybių delegacijų ir joms įteikė PLB memorandumą ir naujausią informaciją liečiančią žmogaus teisių paneigimus pavergtose Lietuvoje. Su J. Daniu Ottawoje taip pat darbavosi savaitei atvykusi PLB vicepirm. ir New Yorko Lietuvių Informacijos Centro vicedirektorė Gintė Damuštė. Į konferencijos atidarymo iškilmes taip pat buvo nuvykęs ir PLB valdybos pirm. pavaduotojas dr. Tomas Remeikis. Kanados LB Krašto valdybos rūpesčiu drauge su kitų pavergtų tautų šešių tautų atstovais, Ottawoje buvo įsteigtas informacijos centras, kuris valstybių delegatus ir korespondentus aprūpindavo informacine medžiaga apie sovietų prasižengimus Helsinkio Akto susitarimams. Daug rūpesčio šioje srityje parodė adv. Joana Kuraitė-Lasienė, Kanados LB Krašto vald. vicepirmininkė ir PLB VRK narė.

PLB VISUOMENINIŲ REIKALŲ KOMISIJOS DOVANA VLIK'UI

VLIK'o valdybai paprašius, PLB Visuomeninių reikalų komisija padovanojo eilę LB išleistų leidinių svetimomis kalbomis. Leidiniai buvo skirti panaudojimui Sov. Sąjungos teismo metu Kopenhagoje. Bendra padovanotų leidinių vertė siekia 600 dolerių.

PLANUOJAMA IŠLEISTI MEDALI

Jau kuris laikas pasigendamas specialaus žymens, kuriuo būtų galima tinkamai atžymėti Lietuvių Bendruomenei nusipelnusius asmenis. PLB vicepirmininkas Rimantas Dirvonis yra kontaktavęs vieną iš žymiųjų lietuvių skulptorių ir tiria galimybę išleisti tam tikslui medalį.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS

Labai gaila, kad net po keletos paraginimų visa eile Kraštų valdybų iki šiol dar nepristatė Žinynei reikalingų informacijų. Tai labai trukdo šio projekto vykdymą.

LIETUVIŲ FONDAS PARĖMĖ RUOŠIAMĄ LEIDINĮ

JAV Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisija 5,000 dolerių suma parėmė PLB Visuomeninių reikalų komisijos užmojų paruošti ir anglų kalba išleisti mokslinį veikalą nušviečiantį 1941-1944 metų nacinės Vokietijos okupacinį laikotarpį Lietuvoje. Su ankstyvesniais finansiniais įsipareigojimais šį užmojų remia JAV ir Kanados LB kraštų valdybos ir PLB valdyba, pažadėję šiam tikslui kasmet skirti po 3,000 dolerių, Indianos universiteto dekanas prof. dr. Julius Šmulkštys yra sutikęs būti minimo veikalo redaktoriumi ir šiuo metu tam tikslui jau yra angažavęs septynis lietuvių mokslininkus. Mokslininkų bendradarbių kontaktavimas tebevykdomas. Šį rudenį Chicago'je planuojama sušaukti veikalo bendradarbių pasitarimą.

NAUJA JAV LB VADOVYBĖ

JAV LB XI-tosios Tarybos I-osios Sesijos posėdžiai įvyko š.m.rugsėjo 21-22 d.d. Detroite. Dalyvavo 75 asmenys, iš jų 53 turintieji balsavimo teisę.

Šioje Sesijoje trijų metų kadencijai buvo išrinkti vadovaujantieji organai.

Krašto Valdybos pirmininko pareigoms buvo nominuoti ALGIMANTAS GEČYS, dr. TOMAS REMEIKIS ir JONAS URBONAS. Dabartinis pirmininkas dr. Antanas Butkus atsisakė kandidatuoti.

Pirmininku išrinktas ALGIMANTAS GEČYS iš Philadelphia, gavęs 28 balsus. Dr. T. Remeikis gavo 16 balsų ir J. Urbonas 7 balsus. 2 balsuotojai susilaikė.

Pagal A. Gečio susitarimą su V. Volertu /abu iš Philadelphia/, pirmuosius pusantrų metų pirmininku bus Algimantas GEČYS, o Vytautas VOLERTAS jo pavaduotoju. Antruosius pusantrų metų pirmininku bus Vytautas VOLERTAS, o jo pavaduotoju Algimantas GEČYS.

Į Garbės Teismą išrinkti: R. BUBLYS, dr. Ed. LENKAUSKAS, adv. A. ŠIRVAITIS, VIČYVAS ir K. ŽIEDUONIS. Visi iš Cleveland, Ohio.

JAV LB Kultūros Tarybos pirmininke lieka Ingrida BUBLIENĖ.

Prezidiumo pirmininku išrinktas A. Rugienis iš Detroito.

PRANEŠA PLB:

PABALTIEČIŲ ATSTOVŲ PASITARIMAI SU AMERIKOS ŽYDŲ KOMITETO PAREIGŪNAIS

PLB VRK pirmininko Alg. Gečio rūpesčiu š.m. birželio 25 d. New Yorke buvo sukvietas lietuvių, latvių ir estų bendruomeninių organizacijų vadovų pasitarimas su Amerikos Žydų Komiteto pareigūnais. Pasitarimu siekta su įtakingiausios Amerikos žydų organizacijos vadovais pasikeisti nuomonėmis dėl JAV Teisingumo departamento Specialių Investigacijų įstaigos veiklos ir paieškoti priemonių sumažinimui Amerikoje atsiradusios įtampos tarp pabaltiečių ir žydų bendruomenių. Iš klausius atvirų pasisakymų, pabaltiečių ir žydų atstovai sutarė, kad spaudoje ir media vienu prieš kitus pasireiškiantys išpuoliai kenkia tarpusavio bendradarbiavimui ir pasitarinau tiek pabaltiečius, tiek žydus persekiojančiai Sovietų Sąjungai. Nutarta ieškoti priemonių tarpusavio kivrčus spaudoje sumažinti ir tarpusavio bendradarbiavimą puoselėti. Bus bandoma jungtinių pabaltiečių-žydų pareiškimu pasisakyti dėl OSI veiklos krypties.

HELSINKIO AKTO ŽMOGAUS TEISIŲ EKSPERTŲ KONFERENCIJA OTTAWOJE

Ottawos mieste Kanadoje gyvenantis PLB visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininkas inž. Juozas Danys kaip PLB atstovas, šešetą savaitių stebėjo Ottawoje vykusią Helsinkio Akto žmogaus teisių ekspertų konferen-

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed,
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00

Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Iš Lietuvos K. B. Kronikos Nr. 66

GUNDYMAI, KURIUOS PRIVALOME ATMESTI

1985 m. sausio 17 d. Vilniaus dramos teatre buvo iškilmingai minima vysk. Antano Baranausko 150 metų gimimo sukaktis. Dalyvavo bedieviškos valdžios atstovai. Kuo ne gražiausias Bažnyčios ir valstybės sugyvenimo pavyzdys! Minimas Lietuvos poetas, vyskupas, kuris praėjusiam šimtmetyje drąsiai kovojo prieš rusų caro varžymus katalikiškai veiklai; vyskupas, kurį ano meto valdžia baudė už tai, kad organizavo katalikiškas procesijas katalikiškoje Lietuvoje, net už šventoriaus vartų!

Ir tą pačią dieną tame pačiame Vilniuje, kaip viešosios tvarkos pažeidėjai, už tai, kad Visų Šventųjų dieną su tikinčiųjų minia tvarkinga eiseną nuėjo iš bažnyčios į kapines pasimelsti už mirusius, buvo teisiami: kun. Jonas Kastytis Matulionis ir katalikas jaunuolis Romas Žemaitis. Caro valdžia panašiais atvejais pasitenkindavo pinigine bauda, o šandien už tai 2-3 metai kalėjimo!

Naujasis Maskvos Religijų reikalų tarnybos įgaliotinis Konstantinas Charcevas /Konstantin Charcev/, lankydamasis Lietuvoje, žadėjo vyskupams padidinti Kunigų Seminarijos auklėtinių skaičių iki 150, jei vyskupai pasižadės būti "geri" bedieviškai valdžiai - pasižadės nešventinti kunigus tų jaunuolių, kurių saugumas nepajęs užverbuoti tarnauti bedieviškiems tikslams. Seminarijoje visu smarkumu vyksta verbavimo darbas: beveik kasdien kas nors iš klierikų šaukiamas į karinį komisariatą ar panašiai, kur jų laukia saugumo pareigūnai - gundytojai. Ši baisi moralinė prievartavima puikiai atskleidžia paskutiniu metu Lietuvoje paplitęs jauno kunigo Roko Puzono atviras laiškas saugumui apie tai, kaip jis buvo užverbuotas KCB.

Valdiški bedieviai žada padidinti kandidatų į Kunigų Seminariją limitą, o visomis jėgomis veda kovą, kad tų kandidatų neatsirastų, veda sustiprintą antireliginę propagandą mokyklose, persekioja bet kokią veiklą katalikiško jaunimo tarpe; vos užsiregistravusius jaunuolius, kariniame komisariate, jau reikalaujama įrašyti į anketą: tikintis ar ne. Be to, "lojalijų", "nuosaikiųjų" kunigų lūpmos smerkiami ir niekinami kunigai, dirbantys vaikų ir jaunimo tarpe.

Naujasis TSRS Religijų reikalų tarnybos įgaliotinis K. Charcevas, lankydamas Lietuvos vyskopus, nuolat gyrė rusus, kurie esą daug gero padarę ir nerimavo, kad Lietuvoje neįvyktų panašių dalykų, kaip Lenkijoje. "Valstiečių Laikraštis" 1985.I.2 d. atspausdino filosofijos mokslų kandidato J. Tichonovičiaus straipsnį, pavadintą "Katalikų Bažnyčia Lenkijoje". Jame, tarp kitko, rašoma: „LLR yra apie 100 periodinių leidinių, atstovaujančių įvairioms katalikybės pakraipoms. Be jų, dar apie 20 biuletenių ir rinkinių, kuriuos leidžia katalikų mokslinės draugijos visuomeninės organizacijos, mokslo ir mokyimo įstaigos... LLR vyriausybė išdavė leidimų statyti naujų ir išplėsti senų bažnyčių“...

O Lietuvoje tikinčiųjų prakaitu pastatyta bažnyčia iki šiol vis negražinama. Paklausus įgaliotinį K. Charceva apie Klaipėdos bažnyčios likimą, Maskvos atstovas griežtai atkirto, kad Klaipėdos bažnyčia niekada nebūs gražinta.

Toks pat likimas ištiko ir kitas bažnyčias: Gaurės, Tauragės raj. (bažnyčia neatstatyta, Batakiuose tikintieji naudoja varpinę - jų bažnyčia taip pat sudeginta). Kai prie mažutės varpinės jie prisistatė priestatą - stoginę su laikinu brezentu stogu nuo lietaus, pareigūnai "statinį" įsakė tuojau pat nugriauti.

Ką ir bekalbėti apie katalikišką spaudą, periodinius leidinius, biuletenius, jei Lietuvos kunigai net liturginius kalendorius gauna kelis mėnesius pavėluotai.

Ateistinė valdžia Lietuvos vyskupams kartas nuo karto leidžia vykti į Romą pas Šventąjį Tėvą, bet kaip liaudis pastebi, paskutiniu metu už kiekvieną tokį vizitą Lietuvos Bažnyčiai tenka mokėti labai brangiai - naujo kunigo areštu.

O ir Romoje mūsų vyskupų nepalieka be savo agentų. RRT pareigūnas, liūdnai pagarsėjęs Juozėnas, nuvykęs į Romą tuo pat metu, kaip ir vyskupas, nurodinėja, ką ir kaip vyskupas privalo kalbėti.

Naujasis TSRS Religijų Reikalų Tarybos įgaliotinis Lietuvos vyskupams kalbėjo, jog planuojama suimti dar keletą kunigų, kad Lietuva nenueitų Lenkijos pavyzdžiu.

Dar viena bedievių pastanga - pasiekti, kad "lojalieji" kunigai pasmerktų uoliuosius Lietuvos vyskopus bei kunigus. Ir atsiranda kunigų, kurie išdrįsta viešai - per pamokslus, rekolekcijas - niekinti pavyzdinius kunigus, o ypatingai, kunigus - kalinius. Prieš Vilniaus vyskupą Julijoną STEPONAVIČIŲ ir toliau vedamas nešvarus anoniminių laiškų karas.

/POGRINDŽIO SPAUDA/

PANAIKINKIT OSI

/Ištraukos iš Joseph Brevda atspausdinto 1985 m. birželio mėn. 10 dienos laikraščio "NEW SOLIDARITY" numerį/.

"Sovietų KGB /Saugumas/, susidėjęs su OSI /Specialių Tyrinėjimų Įstaiga/, kuri tiesiogiai priklauso JAV Teisingumo Ministerijai /DOJ-U.S. Department of Justice/ vykdo raganų medžioklę prieš amerikiečių mokslininkus, norėdami pakenkti prezidento Reagan'o strateginės Gynybos Iniciatyvai. Toji inkvizicija, dergianti amerikiečių mokslininkus ir bendrai mokslą, nes jie esą dominuojami ir apmokomi nacių "karo kriminalistų", buvo pradėta 1971 metais. Tuo laiku Henry Kissinger'is pradėjo samokslauti su Sovietų Generalinio Prokuroro Įstaiga /teisingumo ministerijos atitinkmuo/, kad būtų įsteigta OSI /Specialių Tyrinėjimų Įstaiga/.

Kissinger'io sąjungininkai - sovietų žinių agentūra TASS, New York'o Kongreso atstovė Elizabeth Holtzman ir komunistų partijos Jungtinės Amerikos Valstybės propagandininkas Charles R. Allen reikalavo įsteigti OSI, nes esą, amerikiečių saugumas ir mokslas esą infiltruoti nacių ir todėl neįmanoma esą patraukti teismo atsakomybėn įtariamus nacių kriminalistus, pabėgusius į JAV OSI nuo pat pradžios buvo vienintelė JAV teisinė Įstaiga, kurios įrodymai beveik išimtinai remiasi Sovietų Karinės Žvalgybos /GRU/ "dokumentais" ir filmais, kuriuose tariaimi "liudininkai" duoda savo parodymus Sovietų teismo salėse.

Kai OSI buvo oficialiai įsteigta 1979, ji ne tuoju pat pradėjo pulti amerikiečių mokslininkus, dirbančius karių tyrinėjimų srityje. Iki maždaug 1983 m. OSI užsiiminėjo rinkiniais persekiojimais pabėgėlių iš Rytų Europos, kaltindama juos neva esant slapukais naciais.

Tie stipriai spaudoje apgarsinti ir diskriminuojantys kaltinimai buvo paremti sovietine "dokumentacija" ir siekė sukelti terorą A Amerikos etninio mažumų tarpe ir paivaizduoti ukrainiečius bei lenkus, kurie pasisako prieš sovietinį imperalizmą, kaip fašistus!"

1982 metais OSI gavo įsakymą koncentruoti savo ataką į pačias JAV ir ypatingai į jos mokslininkus. Tais metais OSI padalijęs, vadovaujamas Eli Rosenbaum'o, susitiko su išėjusiu pensijon NASA mokslininku dr. Arthur Rudolph ir jį painformavo, kad jeigu jis savanoriškai neišvyks iš JAV-bių, tai prieš jį bus pradėta deportacijos byla, pagrįsta neskelbiamų "liudininkų" parodymais.

Dr. A. Rudolph buvo dr. Wernher von Braun vadovautos vokiečių raketų specialistų grupės narys. Grupė savo tyrinėjimus buvo pradėjusi gerokai prieš nacių atėjimą valdžion, o karo metu dirbo Peenemunde's bazėje. Sąjungininkams išlaisvinus juos, apie 100 raketų specialistų - mokslininkų /jų tarpe ir dr. Rudolph/ emigravo į JAV. Tarpe kitų dr. Rudolph atliekiamų JAV-se buvo Saturno raketų ir Apollo automatinio vairavimo įtaisų suprojektavimas, įgalinęs amerikiečius nusikrauti žmones į mėnulį.

40-čiai metų praėjus nuo Peenemundės bazės užėmimo, OSI pareiškė dr. Rudolph'ui, kad jam būsimi iškelta byla už neva tai išnaudojimą žmonių prievartiniam darbui 1944 m. V-2 raketų požeminėse Mittelwerk dirbtuvėse Vokietijoje.

Iš tikrųjų gi ir pats dr. Rudolph, ir jo bendradarbiai mokslininkai tuoju po karo buvo intensyviai apklausinėti, patikrinta jų praeitis ir jokių nusikaltimų nerasta prieš leidžiant jiems vykti į JAV-bes.

OSI kaltinimų absurdiškumas jau matosi iš to, kad, OSI tvirtinimu, dr. Rudolph/mokslininkas, o ne kokios įmonės vadovas/ galėjęs įsakinėti net esesininkams, saugojusiems V-2 raketų gamyklas. OSI visai nesiteikė atkreipti dėmesį į tai, kad pats Rudolph buvo nuolat SS sekamas. OSI klaidingai kaltino jį rašius vadovybei sabotažo raportus prieš tuos asmenis, kurie nenoriai dirbė...

1984 metais, grąšinamas teismu ir apkaltintas slapukų liudininku, senstantis dr. A. Rudolph grįžo į Vakarų Vokietiją. Labiausiai džiūgavo sovietinė spauda. Rytų/komunistinės/ Vokietijos dienraštis "Neue Zeit" /iš tiesų, to pat vardo sovietinio laikraščio vokiečių kalbos laida /1984. IV. 9 d. numerįje išgyrė OSI.

Kad tai būtų sovietinės raganų medžioklės prieš dr. Rudolph paaiškė iš KGB propagandisto A. Archipov'o straipsnio, kuriame jis, tarp kita ko, rašo: "Rudolph atliko paruošiamuosius darbus Pershing II /amerikiečių/ raketai... Tie, kurie dalyvauja taikos sąjūdžiuose Vakarų Europoje turi išsidėmėti, kad prie visų tų raketų lopšio būta nacių". Sovietų slaptoji policija /KGB/ vadovauja visiems taip vadinamiems "taikos" sąjūdžiams Europoje ir kaip tik tai juose yra pilna tikrų nacių, kurie tokliu būdu gali išlįsti neapykantą prieš JAV-bes, NATO ir amerikiečių išdėstyta Pershing II raketą Vakarų Europoje.

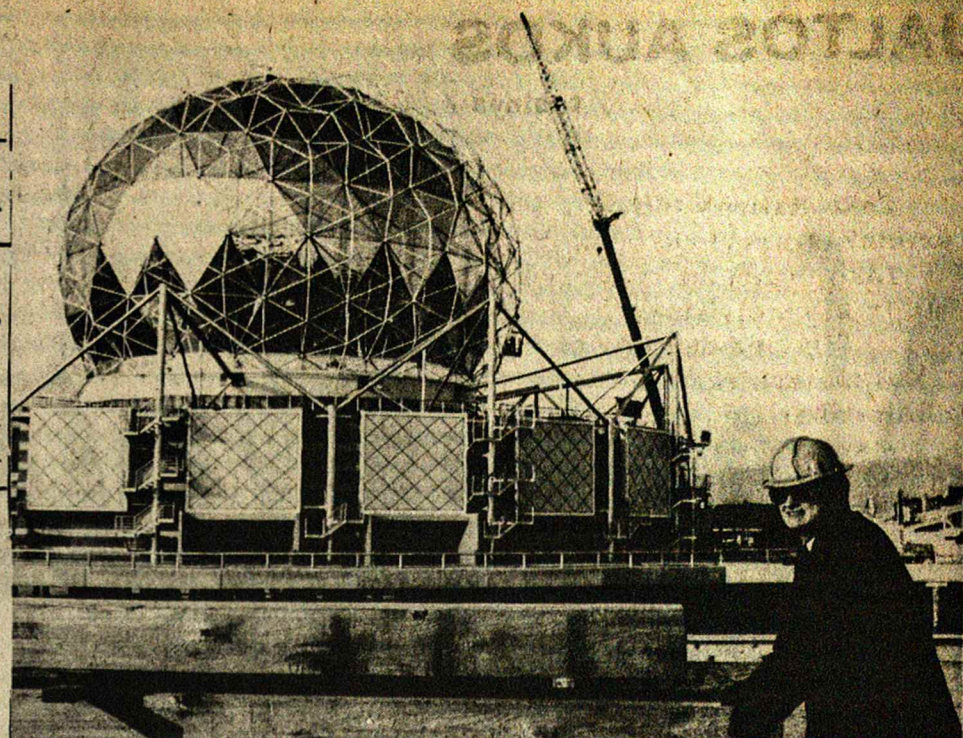
KGB rašėva Archipov'as visai nesiginia, kad jam būvę pavesta rūpintis Rudolph'o byla ir kad jis tuo tikslu lankėsi OSI būstinėje ir pasimatė su pačiu OSI direktorium Neil Sher.

Po to KGB pradėjo per savo propagandos garsiakalbį "The Bulletin of Atomic Scientists" skelbti, kad net 600 vokiečių mokslininkų, emigravusių Amerikon, esą buvę "aršūs naciai".

/KGB, žinoma, patogiai pamiršo paminėti kaip jie, po karo jėga suėmė išsivežę visą grupę vokiečių raketų specialistų į Sovietų Sąjungos/gilumą ir vertė juos dirbti Sputniko ir kitų erdvės raketų statyboje, niekada nesisirūpindami jų naciškumu. Sovietai net Rytų Vokietijos kariuomenei paliko nacišką ceremonialą bei parodo žingsniuotę! Vert. pastaba/.

Šį pavasarį ir amerikiečių spaudoje /"Atlanta Weekly/ pasirodė straipsniai tvirtina, kad NASA ir visa JAV raketų programa esanti perplūdyta naciais.

Tai vis ta pati grupuotė, įskaitant Henry Kissinger'į, dienraštį "NEW YORK TIMES, the INSTITUTE FOR POLICY STUDIES ir BAS, kurie pikta puola SDI /Strategic

Š.m. gegužės 2 d. jau buvo atidarytas šis EXPO 86 Centrinis pastatas. EXPO 86 pasaulinė paroda vyks Vancouveryje, 1986 metų vasarą. Nuotraukoje matomas šios parodos vyriausias direktorius Michael Bartlett apžiūrintis parodos Centrą. Parodoje žada dalyvauti daugelis lietuvių grupių.

STATEMENT BY DAVID KILGOUR M.P

Edmonton,

Strathcona and Parliamentary Secretary to Minister of External Relations "Human Rights, Piece and Helsinki Process", National Congress of the Ukrainian Canadian Students Union (SUSK) St. Michael's College, University of Toronto, August 24, 1985.

/ continuation from "NL" nr.39, 1985./

- "This (book) is a call not for subverting Communism but for letting Communism subvert itself. By neutralizing its military threat and, at the same time withholding those political concessions and that economic assistance which enables the Soviet elite to maintain the status quo, the West may well, in time, help to force it to emulate the example set by the post-Mao leadership in China and alter its priorities. For this to happen, the Communist elite must be subjected to the maximum internal pressure which the system itself generates. Is is the central thesis of this book that the Soviet regime will become less aggressive as a result of failures and worries about its ability to govern effectively and not from a sense of enhanced security and confidence."

Indeed, a question which must have been on the minds of a good many delegates from 35 nations participating in the Ottawa Human Rights Experts' Meeting was, will a regime which is now waging war in effect on many of its own peoples be likely to threat democratic nations or its international human rights covenants with much respect? Just as increasing respect for human rights within the USSR (which Mr. Gorbachev and the Politburo could effect so very quickly), would contribute to better East-West relations, so continuing official brutality against so many men and women within the Soviet Block must be unhelpful to these relations.

When the chief Soviet delegate at the meeting argues that a restoration of detente would lead to greater respect for human rights by his government and that international tension would lead to a clamp-down, he was in effect saying that if the West cooperates with Moscow it is prepared to cooperate with us on human rights.

Ambassador Richard Schifter of the US delegation dealt with that proposition thus:

"Does it stand to reason that if foreign countries establish friendly relations with a particular government that government in turn will - so to speak - reward the foreign countries by dealing kindly with its own citizens? And does it further stand to reason that if international relations are tense, the foreign countries will be punished by the government in question through the adoption of repressive measures against its own citizens? Would this not mean that a government holds its own people hostage, threatening them well or poorly depending on the way other countries treat it in international affairs."

Schifter then went on to contend that periods of respect for human rights within the Soviet Union have led to relaxed international tension, not the other way around. For example, following Nikita Khrushchev's famous speech to the 20-th Congress of the Communist Party of the Soviet Union in 1956, a human rights thaw of sorts emerged there which ultimately, following a series of international crises culminating in the Cuban Missile Crises of 1962, gave rise to a period of relative East-West warmth. During 1970's and its period of East-West detente, the Soviet government began to clamp down hard on dissent and against the exercise of human rights. Detente ended at least in part, because of Moscow's harsher an harsher treatment of its own people. If this analysis is sound, the way out to better relations is clearly again in the hands of the men in Kremlin.

In the case of Canada-USSR bilateral relations, I might mention that the Canada-USSR agreement of 1976 still in effect, says in part in its preamble that both governments agree to be "guided by the high political significance they attach to their determination to act in accordance with its provisions." Thus Canadians have an additional legal basis for bringing systematic violations of the Final Act to the attention of Moscow.

From this standpoint, I believe that the Ottawa meeting was worthwhile, despite the failure to agree on a concluding document. For one thing, the Soviets in effect abandoned their previously-held position that human rights in the USSR are internal affairs. This was a major step forward for them. For another, it was the first time, that a Conference on Security and Cooperation in Europe has focussed solely on human rights. Human rights will doubtless be part of the agenda when the CSCE nations meet in November, 1986 for a full review of the Helsinki accords.

Defence Initiative - prez. Reagan o naująją apsiginklavimo programą / ir fanatiškai gina OSI raganų medžioklę.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Toks likimas ištiko ir kitus kazokus ir kaukaziečius karininkus, apgyvendintus įvairiose stovyklose.

Liko išgabenti ir perduoti rusams tų karininkų šeimoms ir kitus civilius.

..... "Davies dar turėjo atlikti sunkų uždavinį – pranešti, kad melavo pakartotinai apie karininkų "konferenciją" ir kad dabar tie, su kuriais taip draugiškai buvo susigvenę stovyklose, irgi tuos būti visi sugrąžinti! Sovietų Sąjunga. Jis vis dar buvo stipriai nustebintas drama – tiško žmonių nusiminimo ir nusistatymo negrįžti. Jis – jaunas vyras – visą laiką per tris metus iki dabar girdėjo tik išgyrimus herojiškosios Raudonosios Armijos ir gablojo jos vado maršalo Stalino. Juk po nepaprastų nuostolių ir kančių jos kariai atstūmė atrodo neįvaikiamas nacių gaujas, apsupo Berlyną ir dabar, kaip buvo visur skelbiama, bičiuliavosi su britų ir amerikiečių daliniais, kur visos trys kariuomenės susitiko Vokietijos viduryje.

Maj. Davies, giliai sukrėstas, galvojo, kad kazokų šeimų baimės labai perdėtos ir tačiau jų verkimai ir šūkliai jį labai slėgė. Minia kaltino ir maldavo, iškėlė jūdas vėliavas. Daugelis ne sovietų piliečių rodė savo pasus ir Nanseno pažymėjimus.

..... 28 gegužės, 5 val. atvyko pulkininkas Odling-Smee su stipria ginkluota sargyba, kuriai buvo įsakyta saugoti stovyklą. Nežiūrint ti, apie 200-tams kazokų pasisekė pasprukti į kalnus. Pasilikusiems vadovavo Karačev'o genties atstovas.

Vėl buvo išsiųsta petičija sekančią dieną ir vėl buvo atsakyta, kad nesą ko bijoti, nes būsią išsiųsti tik į tolimesnes SSSR vietas.

Majoras McGrath pasakoja:

"Kabardin genties vyrai buvo atskirti, kad juos galėtų vežti į Dellach stovyklą. Jie nesiruošė išvykimui, kiti priešinosi kitaip pasyviai. Šalia kelio, vedančio į vieškelį, stovėjo ratu apie 200 moterų ir vaikų dejuodami, giedodami ir iškėlė juodas vėliavas".

/Kabardino – Balkar yra Kaukazo tautelė. Netoli Nalčik miesto veikė NKVD prižiūrimas kombinatas, aptarnaujamas nuteistųjų kalinių. Kai Raudonoji Armija turėjo iš ten trauktis, kelis šimtus kalinių dėl techniško priežasčių būtų buvę sunku išgabenti. Kombinato direktorius, pagal komisarą draugo Anokhov'o įsakymą, visus sušaudė iki paskutinio vyro ir paskutines moters. Kai ši vietovė buvo išlaisvinta nuo vokiečių, Anokhov'as už tai buvo atlygintas ir paskirtas Liaudies Komisarų Tarybos pirminku, t.y., gavo aukščiausią postą šioje autonominėje srityje. Tad, kabardinai žinojo, kaip jis juos pasitiktų, jei nebūtų pasiūti į Vorkutos anglių kasyklas./.

.... Liko 24 valandos atsisveikinimams. Daugelis sūnų žiūrėjo su skausmu į savo senelius, keliavusius kartu vagonuose šimtų šimtų mylių nuo Kubanės į Lenkiją, iš Lenkijos į Italiją ir Austriją. Kiek ilgai jie išgyvens Karagandoje ar Pečioroj? 10 dienų? Dieną? O žmonos ir vaikai. ... Visi žinojo, kas laukia moterų GULAG'uose, ypač, jei

jos buvo jaunos ir gražios. Bet "mes negalime sau leisti būti sentimentaliais", – rašė Eden'as.

Kitas išsiskyrimas daugeliui buvo irgi labai skaudus. Tą dieną galėjai visur matyti kazokus meilčiai kalbinančius savo arklius, glostančius jų snukius ir lepinančius juos cukraus gabalėliais. Atvirai verkdami, jie guodė savo gudruosius gyvulius, palydovus kelionėse ir sunkumuose. Kartais kazokas, suglumęs ir plystančia širdimi nusivedavo savo draugą arklių po medžiais, kur revoliucio sūviu užbaigdavo gyvulio gyvenimą, norėdamas jį apsaugoti nuo galimų žiaurųjų ateityje, jeigu jį paliktų gyvą. Prof. Verbitsky pasakojo, kaip vienas senis kazokas atidavė savo labai mėgamą karvutę austrų šeimai, kuri su dėkingumu ją priėmė.

..... Kazokai buvo nutarę parodyti pasauliui, kad jie negrįžo savo noru į Sovietų Rusiją. Nors 30.000 kazokų aukų buvo tik lašas jūroje, palyginant su nelaimingųjų aukų skaičiumi, kurios turėjo būti atiduotos Stalinui tuo metu. Kazokai paprastai nutarė nelipti į sunkvežimius.

Improvizuotas altorius buvo parengtas stovyklos aikštėje. Kunigai liturginiuose rūbuose ir nešini ikonomis pradėjo giesmes. Tūkstančiai belaisvių prisidėjo prie giedojimo.

7:15 val. ryto apie 4.000 jų giedojo, kai atvyko sunkvežimiai. Davus 10 minučių laiko baigti apeigas – nė vienas nepaklausė ir išbalę toliau giedojo. Pulk. Malcolm'as įsakė kareivių daliniui priartėti ir pradėti vesti žmones į sunkvežimius. Tuojuo pamatė, kad minia traukėsi, o jaunesni ir pajėgesni vyrai, saugojantieji centre moteris, vaikus ir senesnius, juosė miną. Priartėjus britų kareiviams, masė arčiausiai jų suklaupė ar sutūpė ant žemės, susikabino rankomis, kad negalėtų po vieną jų ištraukti. Kareiviai atsitraukė ir susirinko pas maj. Davies. Patys smarkiausiai jį irgi buvo labai surizgę, nes prieš beginklius nenorėjo vartoti jėgos. Jie sakė savo batalijono kapitonui, kad negalėjo patikėti, jog tokios pasidarė karo išdavos. Visas tas reikalas jiems buvo labai atstumiantis.

Vykdam įsakymą, Rusty Davies stengėsi tai atlikti su mažiausia prievarta. Naudodamas minios kontrolės taktiką, pasiuntė būrį atskirti vieną minios kampą. Ginkluoti šautuvais ir lazdomis, kariai atstūmė apie 200 kazokų, kurie laikėsi susiglaudę būryje. Du kiti būriai, pasiūti į proskyrą, žiūrėjo, kad minia nesusijungtų. Pirmoji atskirta grupė turėjo būti sodinama į sunkvežimius. Žmonės vis stipriau susikabinę, nepasileido. Kai buvo pavieniui kareivių atskiriami, likusieji dar stipriau susika – bindavo ir kai kilo panika, pradėjo vienas ant kito lipti, kad nepaliestų kareiviams.

Rašo maj. Davies: "To pasėkoje gavosi isteriška, šaukianti žmonių piramidė, po kuria buvo slegiami žmonės. Kareiviai skubėjo tą masę išardyti, kad išgelbėtų gyvybes ir naudojo lazdas ir šautuvų buožes per rankas ir kojas, kad atsikabintų. Kai galų gale masė buvo išnarstyta, rado vieną vyrą ir vieną moterį uždusintus. Kiekvieną šios grupės asmenį turėjome atskirai nunešti į sunkvežimius".

Kunigas Gregorjev'as pradėjo raginti savuosius baigti pasyvų priešinimąsi, bet minia neklausė, ir kareiviai vėl vartojo jėgą.

/ bus daugiau /

DALYKAI, KURIŲ NEVERTA KLAUSINĖTI ATVYKĖLIŲ IŠ LIETUVOS

KORUPCIJA KARIUOMENĖJE

5. /tęsinys/ Kaip bebūtų, kairiškiams netenka eiti kaktomūšon nei su opozicijos partijomis, nei su viešąja opinija, kadangi tiek viena, tiek kita neturi teisės egzistuoti Sovietų Sąjungoje. Liaudis gali tik "vienbalsiai" / kaip kad sakoma sakralinėje formulėje/ pritarti vyriausybės nuosprendžiams.

Vienas Užsienio Reikalų Ministerijos pareigūnas Maskvoje mane įspėjo: "Rašykite ką norit apie mūsų kraštą. Bet niekad nelieskit armijos!"

La Kleptocratie. La delinquance en URSS, Patrick Meney. Paris, Table Ronde, 1982.

o o o

Viktor Souvarov'o knyga "IŠ VADUOTOJAI" /The Liberators. Hamish. Hamilton, 1981/ laikoma išsamiausiu iki šiol liudijimu apie Raudonosios Armijos gyvenimą ir jos užkulisius.

Pasirašęs slapyvardžiu, autorius sakosi, kad jį nutiesė už akių mirties bausmę už atskleidimą nepasakojamų dalykų. Tiesą pasakius, kažin kokių karinių paslapčių Suvarov'as neišduoda, nebent, kad knygos dėka galima apytikriai nustatyti, kur randasi /ar radosi/ vienos iš daugelių armijų štabas. Šiaip jos nuopelnu yra tai, kad vaizduojamoji raudonarmiečio butis nepiešiama rožinėmis spalvomis, bet niuansuotai.

Iš tiesų, taip kaip civilių piliečių gyvenimas Sovietų Sąjungoje pagrįstas karjerizmu, kova už geresnę socialinę padėtį, statusą, suteikiantį privilegijas, taip ir kariuomenėje vyksta rungtynės tarpusavyje, intrigos, padlaižavimai ir t.t. "Karaliukų" slautėjimui ir užgaidoms nėra galo. Autorius yra buvęs kariūno tankistų dalinyje ir pasakoja savo patirtį drausmės batalijone /bloke/, į kurį pasiūti kareivėlių yra tiek ir tiek priekabių. O tenai su priemonėmis nesiskaitoma. Generolų, pulkininkų, viršelių, puskarininkių prasimanomos bausmės žinoma, kaip kad visose kariuomenėse, idiotiškos. Vienam šauna į galvą reikauti, kad supjaustytos malkos būtų centimetras centimetran to paties ilgio, sukrautos lygutėliai ir pagal medienos atspalvius. Kitas prasimano kankinti kareivėlių, versdamas jį vargti su bedančiu pjūklų, kuriuo pjaunama paprastai dviese. Kitas vėl /maršalas Grečko/ užsigeižžia, kad būtų perdažytos pakrantės uolos pilka spalva ir nugenėtos vienodai pušėmis. Žodžiu, darbelių niekad nepritrūksta. O tan lažan pateikti pažymėtinai lengva. "Karininkų" karininkijos tarpe netrūksta. Už mažytį nesusitarimą uniformoje, bematan dešimt parų bausos! Nenuostai 1985. X. 10

KANADOS ETNINIAI TALENTAI "EXPO 86"

EXPO 86 kviečia visų etninių grupių mėgėjus, mokyklų ir bendruomenių scenos grupes dalyvauti programose 1986 m. PASAULINĖJE VANDUVERIJE PARODOJE nuo GEGUŽĖS 2 d. iki SPALIO 13 d.

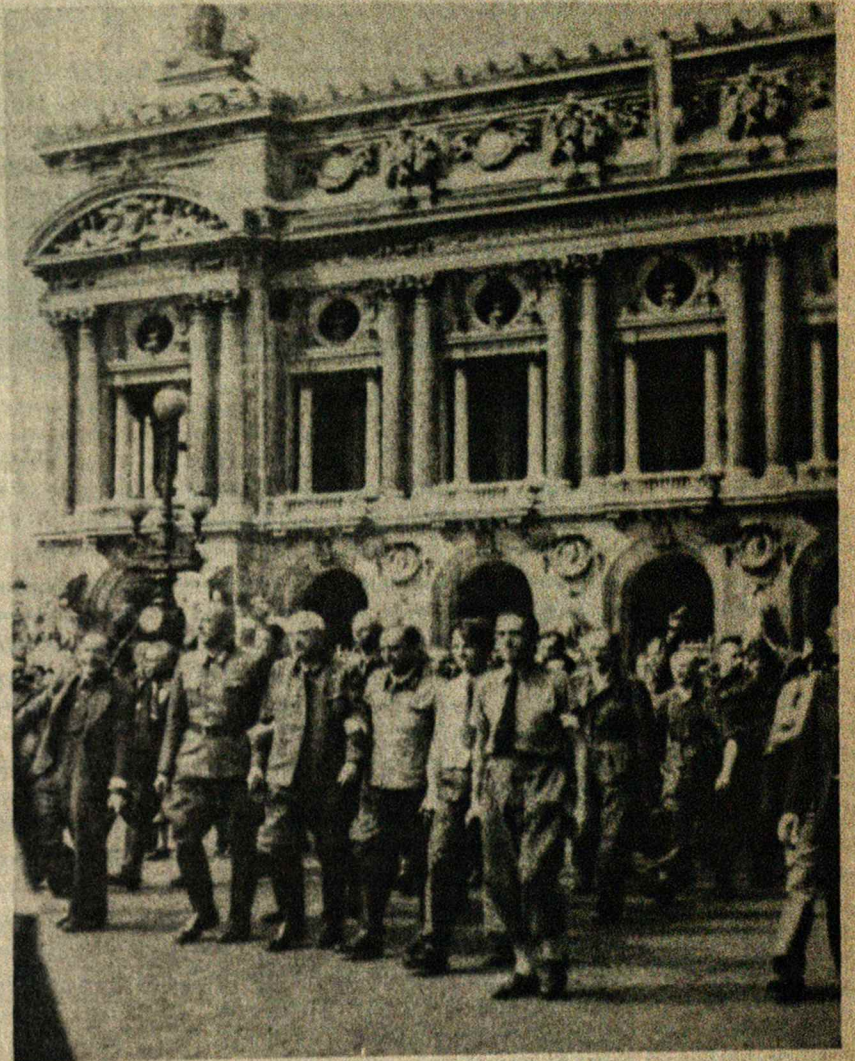
Geriausios Kanados mėgėjų grupės – ŠOKĖJAI, CHORAI, ORKESTRAI atliks dalį programos ir turės progą pasirodyti milijonams EXPO lankytojų.

"EXPO 86 yra Kanados šventė", – komentavo Hon. Claude R. i c h m o n d, Turizmo ir EXPO 86 ministras. "Mėgėjų programa iškels įvairių Kanados kultūrinių grupių talentus, kad pamatytų visas pasaulis."

Visi dalyvaujantieji programose gaus veltui lėšimą visoms jų pasirodymų dienoms. Transportacija ir keltone lieka pasirūpinti pačioms grupėms.

DALYVAVIMO FORMAS ir smulkesnę programų INFORMACIJĄ etninės grupės gauna šiuo adresu:

Assistant Supervisor, Amateur & Heritage Entertainment EXPO 86, P.O. Box 1986, VANCOUVER, B.C. V6C 2Z5. "Newsrelease EXPO 86"

Vokiečių belaisviai karui pasibaigus Paryžiuje prie Operos rūmų.

jų akivaizdu, kad toli gražu niekas nėjo kaip per sviestą. Kaip ir kitur Sovietijos gyvenime, taip ir kariuomenėje niekur neapsieinama be vadinamosios "Prokazuchos", atsisieit, akių mullinimo. Daugelis manevrų praėjo baistose maišatyje. Čekoslovakijoje gerai pasirodė vien Ryčių Vokietijoje stovėję specialūs daliniai, bet ir juos bematant atitraukę, kad nebūtų veikiami krašto gyventojų. O kitus čekai taip demoralizavę, kad stambioji jų dalis privalėjo būti su triukšmais ištremta /su palyda/ į Tolimuosius Rytus. Yra buvę dezertyrų. Vienas stipriausiai parašytų gabalėlių vaizduoja tokio nelaimingojo pašovimą kulka į pakaušį. Būdingos yra agresijos dalinių nuotalkos. Jų didžiausiu rūpesčiu būvę kas atsitiks su derlium:

- Vadovybė žino tenai, kada reikės pereiti sieną.

- Šneki, kaip pasiskolins. Nieko anie neišmano, nieko! Jei mūsų daliniai neatsidurs Čekijoje už savaitės, bus šaukštai po pietų!

- Kodėl?

- Todėl, kad supus javai, nes nebus kam juos nukirsti, suvežti, ba paėmė visus lauko darbininkus ir kolchozų mašinas. O jei mes nenuimsim derliaus, bus vėl kaip 1964 metais...

- Amerikonai mums padės!

- O jei nepadės?

- Padės!.. Jie neturi pasirinkimo!

- Kiekvienam atveju, jie negalės mūsų visų išmaitinti. Ar tu žinai, kiek mes mobilizavome žmonių? 1964 metais bent buvo galima nuimti dalį derliaus, o šiandien nebus visiškai nieko. Amerikiečiai neišgalės visų mūsų išmaitinti.

- Neimk į galvą! Amerikonai bagoti. Jie turi daug maisto. Pakaks visiems.

Skaitytojai leista čia suabejoti, ar Souvarov'as čia nepersūdo. Bet ten, kur nutolstama nuo politikos, jo pastabos apie "Pokazucha" bei vidinės korupcijos elementus Raudonojoje Armijoje skamba įtikinamai. Taip sakysim, idomus skyrelis apie menininkus ir amatininkus kariuomenėje.

"Visose pakopose vyksta tarp komandyrų nesilaujanči ir negalėstinga kova kaip prisitraukti "amatininkų". Visi žemesnio rango karininkai slapsto nuo aukštesniųjų geriausių savo dailininkus bei artistus; pastarieji maišosi po sporto sales ir ramoves, ieškodami geriausių amatininkų sau. Tai atviras karas su savo taisyklėmis, tradicijomis, metodais ir įstatymais. Yra apie tai tiek anekdotų, kad iš jų būtų galima prirašyti knygą. Esama taip pat tiesioginių mašin, nors tai vyksta veikiau aukštųjų karininkų tarpe. "Duok man sunkumų klintoją ir gitaristą, o aš tau duosiu dažytoją ir tapytoją", arba: "Drauge pulkininke, nerašykite man prasto pažymio už šį pratimą, aš duosiu jums skulptorių. Jis nutėkš jums biustą ramovei – Leniną ar Andropovą, ką tik panorėsit!..."

Būdinga, kad jei patruliai čiumpa už mažiausią niekelį kareivius mieste, jie nusuka žvilgsnį į šalį, atpažinę nusitačiusį komendantą stalių arba mūrininką. Nes juk, kas tada sumūrys vadui maudymosi baseiną jo "dačioj"? /b.d./

Henrikas Nagys (prie Šv. Lauryno upės ties La Salle)

Henrikas Nagys, g. 1920 m. spalio mėn. 12 d. Mažeikiuose. 1940 m. baigė Kedainių gimnaziją. 1940 m. pradėjo studijuoti architektūrą, o 1941-43 m. lituanistiką ir germanistiką Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Pasitraukęs į vakarus 1944 m. vasarą studijavo germanistiką ir meno istoriją Innsbruck'o Universitete Austrijoje, studijas tęsė Freiburg i.Br. Vokietijoje. 1949 m. grįžo į Innsbrucką ir parašė disertaciją apie Georg Trakl poeziją, gavo daktaro laipsnį. Nuo 1950 metų gyvena Kanadoje, Montrealyje.

"Lietuvių Enciklopedijoje" rašoma: "Pirmi N. eilėraščiai, pasirodę 1938 Ateityje ir 1939 N. Romuvoje yra reikšmingi, kaip viena pačių pirmųjų pastangų atsakyti tradicinės eilėdaros ir atskleisti naują savo kartos tematinį tereną."

1946 Innsbrucke išspausdinti Eilėraščiai laimėjo knygos leidyklos Patria literatūrinę premiją. Lapkričio Naktys išėjo iš spaudos 1947 m. Trečioji poezijos knyga- Saulės Laikrodžiai išėjo 1952 m. Mėlynas Sniegas-1960 m. Broliai Balti Aitvarai-1969 m., Prisijaukinsiu Sakalą- 1978 m. Su savo kūryba dalyvavo įvairiuose almanachuose ir antologijose, periodinėje spaudoje.

"N. priklauso Žemės ir Literatūros Lankų poetinei krypti ir yra vienas iš pagrindinių jos iniciatorių ir reprezentantų... N. atsikreipė į žmogiskosios egzistencijos visumą ir iškėlė žmogaus apsisprendimo laisvę ir neapibrėžtumą. N. buvo iš karto jaunimo priimtas kaip savas ir darė daug įtakos savo kartos poetams.... N. iškelia žemiškos realybės nepakankamumą ir kankinantį tobulesnės tikrovės troškulį. N. parodo žmogiškus konfliktus visam jų aštrume, nesistengdamas duoti galutinio filosofinio atsakymo.... Formaliniu požiūriu N. atmeta tradicinės eilėdaros schemas ir jas pakeičia laisvu ritmu, gausiais asonansais ir laisvu bangavimu. Jos bruožai yra sugestyvumas, jėga, simbolių aiškumas ir jų visuotinė žmogiška vertė. N. yra vienas iš mūsų modernaus poetinio žodyno kūrėjų."

Henrikas Nagys yra nemažai rašęs literatūros ir meno kritikos straipsnių.

/L.E. straipsnis rašytas J.K.- Juliaus Kaupo/.

ODISĖJOS METUOSE

J. Ragūnas
/tęsinys/

2.

VARGAI IR PASISEKIMAI VIENOJE

Nepaprastai žavus vakaras. Profesoriaus žmona vienetė tuojau skambina savo draugei dr. Mifkai, kad priimtų mus bent laikinai. Toji tuojau atvyksta mūsų pasitikt. Kadangi jos tėvas išvykęs porai savaitių atostogų, tai mes tiek ir galėsime pas ją, tėvo kambaryje pabūti. Tokia laimė!

Nepamenu adreso, bet žinau, kad butas 5-tame aukšte. Nepaprasta švara ir tvarka mus džiugino. Maisto kortelės iš karto gautos. Darbo pažymėjimų nereikalavo. Žinoma, tik laikinai.

Lietuvių čia radome jau nemažai. Kiekvieną dieną einau į stotį, kur vis atvyksta naujų iš Lietuvos. Jie visi išvargę, susirūpinę ir mažai ką pasakoja iš paskutinių dienų Lietuvoje. Kur tik sužinom, kad kokiam kine rodoma kronika iš Lietuvos, per kurią dabar eina frontas, skubame pamatyti. Išalkę žinių ir vaizdų iš tėvynės.

Viena gražus istorinis muzikos miestas. Apdainuotas Dunojus žydriam žydriau, dabar toks molio spalvos ir nežavus. Krantai pliki. Žinoma, gal kur toliau jis ir kitoks, bet čia, Vienoje - nėra toks jau žavus.

Nepamatėm, kaip prabėgo tos dvi savaitės. Dabar ponė Mifka paprašė apieisti kambarį, bet niekur negauname kito, kur mus priimti. Vieniečiai labai malonūs ir paslaugūs, bet visi nori tik kitam tave perleisti. Užkalbinti kambario reikalų, jie nepatingėjo mus vedžioti pusę dienos, bet kad jis pats turi kambarį, ar kad tave priimtų - nepamirėjo. Taigi, kambarį už cigarečių kyšį, p. Mifka mums gavo viešbutyje vienai nakčiai. Rytmetį, apie 7 val. prisistato geštapas ir liepia viešbutį tuojau palikti. Pasižadam tai padaryti. Kur ir kaip rasti vietelę? Daugelis lietuvių miega parkuose; iš jų kai kurie buvo apvogti; nesaugu. Čia daug visokių užsieniečių, kuriais negalima pasitikėti. Kažkas mums pataria važiuoti į lagerį, kurio mes labai bijome, nes ten vokiečiai renka darbus. Baisu patikti pas koki "bauerį" ir būti stumdomam. Ypač nepa-

4 psl.

Aitvaro brolio neišdaviau. Sudegė kaimai. Pusto karštais pelenais. Pasakų paukščio plunksnos baltesnės už sniegą, akys žydrės už vandenį.

Brolio neužsigyniau. Lūpos suakmenėjo. Lyja žarijų lietum. Pasakų paukščių plunksnos baltesnės už pieną, akys žydrės už liną.

Aitvaro nepalikau. Mano kojos, kaip medžio šaknys, dirvožemy liks. Pasakų paukščio plunksnos baltesnės už tošį, akys žydrės už vėją.

Aitvaro brolio neišdaviau. Sudegė žemė. Pusto pilkais pelenais. Pasakų paukščio plunksnos lengvesnės už plėnis, akys šaltės už ledą.

Iš: Broliai Balti Aitvarai

(Knyga laimėjo Rašytojų Draugijos premiją 1970 m.)

VASAROS

Saulėgražų soduos pabunda ir gieda strazdai. Nušoka per akmenis šaltas šaltinių vanduo. Putojančių liepų žiedų sklidinį šuliniai.

Ikaitę vėjų pėdos nudulka per vieškelį kietą. Išdegę grioviai kvepia moliu ir žemuogėm. Seno tilto turėklai prakaituoja sakais.

Lanka atlinguodami vyrai vienmarškiniai neša ant žvilgančių dalgų baltą dienovidžio saulę. Sukasi kregždžių verpetai jiems virš galvų.

Padūmavusi erdvė dreba. Žydrą voratinklį karmo lėtais sparnų mojavimais gandas. Žadą prikančią žiūrį žaliom akim miškai.

Iš: Mėlynas Sniegas

LOS ANGELES

Vandenyno pakrantėje šoka basi angelai. Varinėm gerklėm rėkia mėlyną liūdesį džazo trimitai. Poetai girti deklamuoja kavinėse - aštrūs šešėliai legendarinių paukščių plonais sparnais sukapoja užiančią dūmų uždangą - žiūri pro ją plaukais palaidais užsidengusios veidus merginos į ramią, apatišką, lygią, kaip veidrodis, jūrą...

Ant karšto asfalto šoka basi angelai. Džiunglių būgnai dunksi laukinio kraujo ritmą. Juodieji poetai dainuoja dienovidį, degančią dieną: iš peleninių palmių pasipila paukščių pulkai virš šokančio, šaukiančio, šėlstančio miesto... Karnavalo oranžinė vėliavoj smilksta išdeginta saulės akis. Ant uosto krantinės šoka basi angelai.

Kavinėse ir karčiamose šoka basi angelai. Juodi angelai. Balti angelai. Mėlyni angelai. Poetai iš dūmų prikėlė žalio koralo salą ir albatrosų tėvynę. Variniai džazo trimitai drasko palmių šakas ir aižo dangoraižių akmenį. Trupa vitražų stiklai ir skyla vitrinų stiklas. Dirbtiniai mėnuliai skrieja bežvaigždė erdve.

Ant žvaigždžių ir stiklo šukių šoka basi angelai.

Iš: Mėlynas Sniegas

Rytmetį grįžta nebylės bandos ražienom. Tingiai keliai saulė pro garo kamuolius. Spindi švininė šviesoj apledėję ragai.

Vidurdienį pievose gėsta lapų laužai. Krankia varnai išbadėję virš stingstančių kūdrų. Geležiniai gruodo pirštai į žemę sminga.

Vakare per Paukščių Taką atpučia sniegą šiaurys. Legvos plaštakos glosto nedrąsiai brastą, žolę, šnarančius stogus, eglynus - pernakt

niūniuodamos supa ir vysto į vėsų audeklą... Sapnuojantį lopšį užraizgo šerkšno giljom. Pirkioj traškėdama baigia liepsnoti skala.

Iš: Mėlynas Sniegas

ŠIAURĖ

Šiaurėje miega mano miškų medkirčiai po pusnynų puriais patalais. Pūgos ūbajū jiems lopšinę nakčiai.

Šiaurėje miega mano marių žvejai po skaidria, kaip stiklas, ledo pluta. Plazda jiems akinanti burių drobė danguje.

Šiaurėje miega mano žemės artojai po kietu, kaip suomių titnagas, gruodu. Šnara kruša, kaip grūdai pilami į aruodą.

Šiaurėj su savo svajonėm, žvaigždėm ir vėjais miega mano seserys, broliai poetai. Miega ir klausosi amžino žemės kraujo tekėjimo.

Šiaurėje miega visų eilėraščių žodžiai ir pirmo pavasario potvynio laukia, kad galėtų pabust ir parlekti kartu su paukščiais.

Iš: Prisijaukinsiu Sakalą

(Knyga laimėjo Vinco Krėvės literatūrinę premiją 1979 m.)

PAVASARIS UŽIMA DIDMIESTĮ

Ant ežerų suskeldėjusio stiklo parpuolus, regi bundančias žuvis žiema. Jos nugaron susmigę saulės peiliai blyksi, ir baltas kraujas teka čiurkšlėm krūtine. O vėjai jos suplėšyta, dėmėta miline pavasario kariuomenei sukilti moja.

Migly apsemtos platumos sudunda. Drėgna žeme nubėga šiltas drėbulys. Ir greitos kojos klykiančių ir klumpančių minių ir dūmai, kvepiantys medum, užlieja vieškelius visus mieguisto miesto link.

Tada staiga surinka priemiesty skardus trimitas, varinį saulės rutulį sukandęs spindinčiais dantim, ir liejasi ugnis iš jo nasrų ir sudraskyto dangaus, gurgėdama lediniais gatvių akmenim, o apsikaisę beržo šakomis, basi ir sutaršytais plaukais kareiviai bėga šūkaudami grindiniu, ir žarsto pumpurus ir žiedus, ir paukščius aplink.

Iš: Saulės Laikrodžiai

tusiam prie ūkio darbų.

Iš viešbučio išėjome 10 v. ryto. Visą dieną slankinėjom su lagaminais po Vieną, bet niekur negavom vietos. Jau saulutė netoli laidos. Stovim prie vieno "bromo", ir žmona pradėjo ašaroti. Pro šalį eina rudmarškinis. Pastebėjęs verkiančią, prieina ir klausia, kas nutiko? Paaiškinam, kad tuojau bus naktis, ir niekur negauname nakvynės. Jis mus tiriamažiūri ir paprašo palaukti, jis einąs pasikalbėti su žmona. Netrukus grįžta gerai nusiteikęs ir praneša, kad jie mus laikinai priims. Vedasi laipais į antrą aukštą ir susipažįstame. Herr ir Frau Zauner. Jis dirba partijoje, o žmona pašto tarnautoja. Galvojom, jog jie turi daug vietos, pasirodo - vienas kambarys ir virtuvė. Kambaryje sofa, lova ir valgomasis stalas. Tuojau taiso mums vakarienę. Prikepa žuvies, daržovių ir kitokių skanumynų, kas tuo laikui tikrai buvo retenybė. Vaisina ir šnekamės, kiek mokame. Pasakojame, kas komunistų daroma Lietuvoje. Jie labai domisi. Po vakarienės pasiūlo pasikabinti rūbus į spintą, nes Vienoje rodytis susiglamžiusiam netinka ir pasiūlo permiegoti jų lovoje. Jie atsigula ant sofos, nes mes labai išvargę.

Nepajutom, kaip jie išėjo į darbą. Radom nuvalytus batus ir padėtus galvugalyje. Žinoma, buvome nustebinti tokiu dideliu gerumu. Nebuvo galima suprasti pas kokių partiečių esame pakliuvę? Taip priimti galėtų tik brolis ar sesuo. Nuostabu. Laukiame, kas bus toliau.

Raktai mūsų rankose. Kai iš darbų pareina - vėl kepa, verda ir vėl maitina. Savaitę taip pravaishina, ir vieną vakarą, bešnekučiuojant, šeiminkas mūsų užklauso, ar viskas pas jus gerai. Nustebės, imu aiškinti, kad per daug gerai. Bedėkodamas, juokais porinu, kaip jis galis užsieniečiais pasitikėti? Juk mes galim jų butą išvogti ir pradinginti. Jis plačiai šypsosi ir sako: "Aš per gyvenimą išmokau pažinti žmones. Jūs to niekad nepadarysite. O kodėl aš taip darau? Kol Hitlerio nebuvo valdžioje, man teko daug vargo ir skurdo pergyventi. Niekur negalėjau darbo susirasti. Vienas draugas man buvo parašęs iš Koenigsbergo, kad yra darbas, bet neturiu pinigų į ten nuvažiuoti. Ką aš dariau? Ėjau pėsčias. Miegojau po tiltais, nes niekas nepriėmė, o viešbučiams neturėjau pinigų. To-

dėl aš jus dabar užjaučiu. Pas mane juk truputį geriau, kaip po tiltu?" - nusijuokė užbaigęs pasakojimą.

Savaitgalį jie praleidžia su mumis. Vedasi į kavinę, kur graži vienietiška muzika. Vos tik užgrojo, žmona įašaras, ir jie mus tuojau iš ten išvedė, sakydami, kad jie mus supranta ir čia mums nevieta. Jų rūpestingumas mus stebino.

Gal po dviejų savaitių per pažintį jie suranda man darbą hotelyje "Regina". Ten duosią ir kambarį gyventi abiem. Pradedu dirbti. Kas gerai - tai nuostabiai gerai. Valgyti viešbutis duoda, kiek nori. Darbas: iš ryto nuvalyti svečių batus ir padėti tarpe durų tyliai, kad nepabustų. Kai svečiai išsivaikšto - išvalyti jų kambarius, o jei išvyksta - palydėti, išnešant lagaminus ir sunešant juos į traukinį. Menu, kad drabužių nedavė, o mano rūbai buvo per "poniški". Palydėjau vieną kartą gražią panelę iš - vykstant, ir einame per laiptus į geležinkelio stotį. Prisi-stato nešikas ir siūlosi iš manęs paimti lagaminus. Ji nusijuokia ir pradeda teirautis iš kur aš, ir kas aš esu. Bandau jai paaiškinti. Sunešu lagaminus ir sukraunu ant lentynų. Ji išsiima penkinę ir spaudžia man į delną. Aš gi - nuosi, tada įdeda į kišenę. Padėkoju ir maunu iš traukinio kad nematytų manęs iš gėdos paraudusio.

Neilgai aš ten dirbau. Pasitaikė ir lietuviams batus nublizginti, nes ypatingai lietuviai susirinkdavo "Reginos" viešbutyje. Jų šimtai būdavo restorane. Ketvirtadieniais susirinkdavo į Rathaus'ą paleisti kortomis, kur buvo galima ir gauti pietų be kortelių. Ten stovėdavo eilės tokio neeilinio davinio.

Viešbučio "Regina" vedėjas buvo labai griežtas vokiečiai. Jei būtų buvęs austras - būtų lengviau susikalbėti. Jis mudviem su žmona davė kambarį po viešbučio stogu. Grindų nėra, o tik cementu išlieta. Aš pasikviečiau vertėją ir bandau aiškintis, kad toje palėpėje neįmanoma bus gyventi. Jis rėkia užkaitęs, kad girdi, atvyko čia į Vieną ir mano, kad kepti karvėliai būna patys lėkš. Ir dar visokių priedų! Nieko nepešę, išėjome. Po darbo dienos ateinu pas mūsų globėjus ir aiškinu. Jie pasižada mums padėti su kambariu ir visi keturi išėjome kartu.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Džiugo piliakalnis Telšių apskrityje.

MODERNUS KOMPOZITORIUS PRAHOS FESTIVALyje

Tarptautiniame Muzikos Festivalyje" Prahos Pavaris" programoje dalyva - vo Lietuvos Akademinio O - peros ir Baletto Teatro so - listai- J. Čiurilaitė, A. Sta - siūnaitė, Š. Larinas ir V. Prudnikovas. Juos pakvietė dainuoti M. Teodorakio - mo - dernaus graikų kompozito - riaus Septintosios Simfo - nijos solo partijas.

Ši kūrinių solistai jau buvo atlikę Tarptautiniame Muzi - kos Festivalyje Maskvoje, Paryžiuje ir Rygoje.

ŽODŽIAI SAU - DARBAI SAU

Mažeikių naftos perdirbi - mo gamybos darbininkai kenčia dėl netvarkos persi - rengimo kambariuose ir prausykloje. Nėra šilto van - dens, be kurio neįmanoma nusiplauti naftos liekanų. Ne - sutvarkyti ir dušai. Daug kartų buvo skųstasi cecho ir gamyklos administracijai, bet niekas nepagerėjo.

Tuo tarpu privilegijuotieji "lygiaklasiai", kaip drau - gė Gorbačiova, besilankydama su savo vyru Paryžiuje, užsuko ir į prašmatnų madų saloną Pierre Cardin. Už - klausta kaip patinka, pasakė, imti kariuomenės okupuotųjų kad "ir Sovietų moterys da - bar pasirodusios stilin - giems drabužiams". Kad tik

Tamsiuose miškuose, žaliose giriose, palei Gelovinės ežerą, kuris buvo dar ne tokias mažas, kaip dabar, bet buvo apsėmęs ir krantą, ir Krokiškį, ir Klampę ir Balynę, ir Nežogrę, ir buvo ilgių ilgiausias ežeras, plačiausias, kaip marios siūbavo; palei tą ežerą augo didelis ąžuolas, toks storas, jog ir šimtas vyrų, rantom susiėmę, apimti jo negalėjo. Po tuo ąžuolu gyveno senelis, toks senas, jog seniausi žmonės negalėjo atsiminti, kada kada jis buvo jau - nesnis. visuomet žilas, visuomet apaugęs plaukais iki juostos, barzda iki žemės, visas želte apžėlęs, tik akys žibėjo, kaip žarijos.

Vincas Krėvė, "Dainavos šalies senų žmonių padavimai".

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES
PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

Henrikas Nagys

METAMORFOZĖ

Nepasakyti žodžiai, lyg akmenys sietuvų gėlmėje. Nei žuvų šešėliai žali, nei jauna liauna lėlija nepabudina jų iš miego. Tiksliai žiemų naktim, kai ant ledėjančio vandenio krenta iš lėto sniegas, visa, kas nebeatrandama, visa, kas nepasakyta, nemirtingoje šiaurėje skamba ir švyti.

/Iš rinkinio "Prisijauksiu Sakalą".

ŠIS TAS APIE AUSTRALIJA

Vadovaujant South Wales universiteto prof. Michael Archer archeologiniams kasinėjimams šiaurinės Australijos dalyje buvo užtikta keistų gyvulių liekanų, kurie specialis - tų įsitikinimu, gyveno prieš 15 milijonų metų. Iš atkastų 60 gyvūnų liekanų, zoologams nepavyko nustatyti kokiai gyvūnų rūšiai jos priklauso. Jų įsitikinimu, šie gyvūnai gyveno vien tik Australijos kontinente, nes kituose konti - nentuose panašių liekanų neužtikta. "Fosils" - gyvūnų liekanos, užtiktos kalkakmenių kasyklose apie 100 pėdų gilumoje. Joje rastas ištisas gyvūnų kapinynas, kuris apima apie 6 kvadratinės mylios. Spėjama, kad amžių slinktyje šiuos gyvūnus užtikto kokia nors gamtos katastro - fa, ir jie čia žuvo.

Apskritai, Australijos kontinentas pasižymi gyvulių keistumu, ne vien tik kengūromis, kurių priskaitoma net 50 rūšių, bet ir kitų sterblinių - apie 100 rūšių, ančiasnapių, kurie yra pusiau paukštis, pusiau gyvulys. Jis laikosi arčiau vandens, bet nevengia ir sausumos - deda kiaušinius, iš kurių po 10 dienų išsiriti jaunikliai, motinos pienu maitinami. Būdingi paukščiai - stručiai, besparniai kazuarai ir kt.

Australijos kontinentas yra nutolęs nuo Amerikos kontinento per 11,000 km., ir randasi pusiaujo pietinėje dalyje. Kai pas mus yra žiema, tenai vasara. Kai mes švenčiame Kalėdas ir drebame nuo šalčio, australai kepinasi saulėje paplūdimiuose.

Australiją sudaro 7,938,830 kv. km. žemės plotas, kuris susisiečia su Pacifiko ir Indijos vandenynais. Jis gana retai apgyventas, nes jo viduryje yra dykumos. Gyventojų priskaitoma apie 16 milijonų. Oficialiai vadina - si "Commonwealth of Australia", arba konstitucinė monar - chija, nes Anglijos karalienė Elzbieta II yra ir Australi - jos karalienė bei globėja. Tačiau yra ministeris pirminin - kas, parlamentas ir senatas, kurie iškilmingomis progomis tebegieda: "God save the Queen", bet piniginio vieneto pavadinimas yra doleris.

Australijos klimatas yra sausas, lietus mažai tepasirodo. Apgyventinti tik vandenynų pakraščiai, kuriuo - se randasi ir didieji miestai: Sidney, Melbourne ir sostinė Canberra. Vyrauja žemės ūkis, gyvulininkystė, ypač daug laikoma avių. Australijoje randama nemažai įvairių meta - lų: aukso, sidabro ir kt. Taip pat dujų, naftos, todėl pramonei žaliavų netrūksta. Austaliija turi 70,000 armiją, kurią sudaro savanoriai - vyrai ir moterys.

Australijos kontinentas ilgą laiką buvo europiečių užmirštas. Kr. Kolumbas irgi pasuko į Amerikos kontinen - tą. Pirmas baltasis žmogus išlipęs į kengūrų kraštą buvo protugalų jūrininkas Vilem Jonez apie 1606 m., bet grįž - damas atgal į Portugaliją, neparvežė karaliai jokių dova - nų. Surastas kontinentas karaliaus buvo pamirštas, nes V. Jonez tepranešė, kad pastebėjo kelis klajojančius tamsios veido spalvos gyventojus ir keistus gyvulius - kengūras... Tuo tarpu visų karalių dėmesys nukrypo į Kolumbo atrastą Amerikos kontinentą, iš kurio jie gaudavo ausko dovanų. Jo turtingumu pirmiausia susidomė - jo Anglijos monarchai, pasistengdami tuojau kolonizuoti. Bet 18 a. pabaigoje ir Anglijos karaliai susidūrė su kolo - nistų užmačiomis - reikalaujant nepriklausomybės. Iš kilo Amerikoje nepriklausomybės karas, kurį laimėjo imigrantai, paskelbdami Ameriką nepriklausomu kraštu.

Idomu, kad Amerikos nepriklausomybės kare dalyva - vo ir Lietuvos bei Lenkijos didelis patriotas Tadas Kos - ciuško (1746-1817). Jis buvo gudiškos kilmės, kilęs iš Naugarduko vaivadijos, kur anais laikais priklausė Lietu - vai. Už nuopelnus JAV kare dėl nepriklausomybės gen. G. Washington'as pakėlė T. Kosciuško į artilerijos pulk. laipsnį ir pasikvietė jį savo adjutantu. Kongresas jį apdo - vanojo įvairiomis dovanomis ir paskyrė pensiją. Tačiau T. Kosciuško, vedamas tėvynės ilgesio, 1784 m. grįžo į Lietuvą. Nusivylęs lenkų ir rusų intrygomis, išvyko į Paryžių, kur bandė gauti paramos iš Prancūzijos vyriau - sybės kovoje su Rusijos užmačiomis. Jos negavęs, jis išvy - ko į Šveicariją pas savo draugą Zeitder, kur bejodinėda - mas, nukrito nuo arklio, smarkiai susižeidė ir 1817 m. mirė. Jo palaikus lenkai iš Šveicarijos parsigabeno į Lenkiją ir juos palaidojo Vavelio pilies katedros rūsyje, greta Lenkijos karalių Krokuvoje. Prie bažnyčios buvo supiltas kalnas, kuris buvo pavadintas T. Kosciuško vardu. Šis kalnas vėliau tapo viena iš labiausiai lankomų vietų.

Anglija, netekusi Amerikos kontinento, atkreipė dėmesį į Australiją, nes karo metu atsirado nemažai nusikaltėlių karaliui, o be to, kalėjimuose nebuvo vietos. Nusprendė kalniais nusikratyti išsiųsdami juos į Australiją. Buvo paskirtas laivyno kapitonas Arth Phillip suorganizuoti ekspediciją į Australiją, jo žiniai paskiriant 11 laivų. Jis 1787 m. patalpino į laivus 1570 vyrų, 160 moterų ir apie 20 karių ir daugelį kalinių ir 1788 m. pasiekė kengūrų kraštą. 4 laivai išmetė inkarus dabartinėje Syd - ney miesto vietovėje ir buvo paskelbta, kad Australijoje įkurama nauja Anglijos kolonija.

KREVI VEIDRODŽIAI

"Jūsų biografią yra pati fantastiškausia fabrika - cija, kokią esu skaitęs, taigi, tiksite mūsų rekla - mu skyrui!"

NATIONAL ENQUIRER

KUR TINKA CHURCHILL'IO ŽODŽIAI...

Kas gali pamiršti Winston Churchill'io nemirtingus žodžius: "Mes kariausim pakrantėse, kariausim nusilei - dę ant žemės, kariausim pievose ir gatvėse, kariausime ant kalvų".

Skamba visai kaip mūsų šeimos atostogose.

Ta nusikaltėlių kolonija gyvavo iki 1868 m., kada nusikaltėlių trėmimas į čia buvo sustabdytas.

Pirmas pabaltiečių imigrantų laivas po II-jo Pasau - linio Karo atplaukė į Perth'o uostą 1947 m. lapkričio 28 d. su keliais šimtais viengungių lituvių. (Vėliau atplau - kė daugiau). Jie turėjo pasirašyti 2-jų metų darbo sutartį.

1950 m. liepos 16 d. buvo jau įsteigta Australijos Lietuvių Bendruomenė ir 1953 m. visose didesnėse lietu - vių kolonijose įsisteigė ALB-nės apylinkės.

Pasipylė propaganda ir įvairūs pažadai, kad Australi - joje visi suras darbo ir susidarys puikų gyvenimą. Prasidė - jo į Australiją imigracija, kuri maždaug iki 1900 m. vyko labai lėtai. Tik apie 1945 m., vyriausybei atkreipus dėmesį į Vokietijoje esančius pabėgėlius ir benamius, imigracija sustiprėjo. Atvykusius lietuvių gal nustebino Mount Townsend arba Mount Kosciuszko- Tado Kosciuškos vardo kalnas, kuris yra pakilęs virš jūros lygio apie 2241 m. Tadas Kosciuško buvo prisimintas, kaip pasižymėjęs asmuo Amerikos nepriklausomybės kare, ir jo vardu lenkų keliautojas Sttzeleckis pavadino tą kalną.

Patekę į Austaliiją, lietuviai neužilgo susimetė į Australijos Lietuvių Bendruomenę. Prasidėjo gyva kultū - rinė veikla.

P. Indreika

Paruošė ŽALIA NYKŠTIS

PAMIDGRAI - TCMATAI

Natūraliame pavidale, virtas, keptas, kimštas ar iš - sunktas sriubai - pamidoras tinka sriuboms, prie mėsos, žuvies, kiaušinių, dešros ir maišosi gerai su kitomis dar - žovėmis. Jo balansuotas rūgštus-salstelis gaivinantis ir lengvas skonis pridoda kaip tik tai, be ko, rodos, nega - lima būtų apsieiti.

Pirmieji šio augalo vaisių išbandė ir kultyvavo ke - liaujantieji centrinės Amerikos indėnai - aztekai ir majai. Jie pavadino jį "tomati" ar "xltomatle". 16 a. po Kr. is - panų konkistadorai atgabeno pamidorus į Europą. Pran - sūzijoje juos pavadino "pomme d'amour", italai iš loty - niškojo "pomme d'or" Lietuviuose prigijo pamidoro vardu, nors iševlijoje Amerikoje vartojamas tomatų vardas daž - niau.

Anglijoje pamidorą augino pradžioje kaip dekoratyvi - nį augalą, ir kolonistai atgabeno jį ir į šiaurės Ameriką. Kanados sėklų ar sodininkystės kataloguose ši daržovė /tikčiau sakant, priklausanti uogų šeimai/, pasirodė tik 19 a. pradžioje. Prancūzijoje pamidoras pradėtas auginti kaip daržovė jau 18 a. pabaigoje. Nepriklausomoje Lietu - voje pamidoras plačiai auginti pradėjo tiksliai po I-ojo Pa - saulinio Karo, t.y. 20 a. pradžioje. Šiuo metu tai yra vie - na plačiausiai vartojama daržovė.

Pamidoro vaisiuje randama daug vitamino A ir C, taip pat magnezijaus, niacino, geležies, fosforo, potasijaus, ribo flavinų, šiek tiek druskos ir ti amino. Lengvai virškinasi ir neperkrautas kalorijomis: tik 35 kalorijos 150-ties gra - my pamidore.

Kanadoje auginama apie 70 populiarių pamidoro rū - šių, kurios yra nuolat tiriamos, kaip prisitaiko prie vie - tos klimato, koks derlingumas, atsparumas ligoms ir ko - kia maistingumo sudėtis.

Paskutiniu metu yra išvystytos 5-kios naujos Tolimo - sios šiaurės- Arktikos sritims pritaikytos pamidorų rūšys Kanados Agrikultūros Beaverlodge Tyrimo Sto - tyje Albertoje. Tai vyšnių didumo variacijos, pritaikytos labai trumpam augalų augimo sezonui. Ši rūšis darosi vis labiau mėgiama ir norinčių savame kiemelyje juos auginti bei kituose kraštuose.

Pamidorus - kaip ir bananus - ne g a l i m a laikyti šaldytuvuose - nebent tik galutinai, labai stipriai nunoku - sius.

Nokinant žalius ar pusiau prinokusius, juos reikia lai - kyti nežemesnėje kaip 13° C temperatūroje. Pamidorus reikia sudėti kotais į viršų ir laikyti tamsioje, niekada sau - lės šviesoje. Geriausia įvynioti į laikraštį arba rudą po - pierių. Taip sudėti jie lėtai noksta ir gali išsilaikyti ge - rokai ilgai ir žiemai užėjus.

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSU

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G. : 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N. : 366-7770 Dainiui L. : 768-9606 ;

JONUI R. : 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 metų term. indėlius
9 1/2 % už 2 metų term. indėl.
9 3/4 % už 3 metų term. indėlius
9 % už pensijų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 %
3 metų 11 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų. 9 3/4 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 45 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupy dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a, draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų pataravimas. Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadi., antradieniai ir trečiadieniai - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniai - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniai 10-3
Antradieniai 10-3
Trečiadieniai uždaryti
Ketvirtadieniai 10-8
Penktadieniai 10-8
Šeštadieniai 9-1
Sekmadieniai 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius .. 8 1/4 %
180-185 d. term. ind. 8 1/2 %
Term. ind. 1 metų 9 %
Term. ind. 2 metų 9 1/2 %
Term. ind. 3 metų 9 3/4 %
Pensijų s-tą 7 1/2 %
Spec. taup. s-tą 7 %
Taupomųjų s-tą 7 %
Depozitų-čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:
Asmenines nuo 11 1/2 %
Mortgičius nuo .. 9 3/4 % - 11 1/2 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS nuo 9:30 - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Pardudame piniginės perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias saskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

toronto

BUS ATSPAUSDINTI ELZĖS JANKUTĖS ATSIMINIMAI

• I Lietuvių Namus sekma-
dienio popietės laiku atsi-
lankęs Toronto miesto Val-
dybos narys B. Boychuk su-
pažindino su būsima rinkimų
sistema i miestą Tarybos
Valdybą ir prašė talkos ir
balsų rinkimuose. I Lietuvį
visuomenę jis yra daug pa-
sitarnavęs.

• Socialinė pagalba pensi-
ninkams, negyvenantiems
"Vilnius Manor" namuose,
teikiama Lietuvių Namuose.

• Jonas ŠULCAS padovanojo
Lietuvių Namų Bibliotekai
100 vertingų, dar neturėtų,
knygų. Biblioteka veikia sek-
madieniais ir trečiadieniais
nuo 1-3 val. p.p.

• ANA PILIO Moterų Būrelis
prašo i parapijos salę atga-
benti drabužių siuntiniams i
Suvalkų Trikampį.

Mažosios Lietuvos Rezi-
stencinio Sąjūdžio suvažiavi-
mo metu Chicagoje 1985 m.
buvo įsteigtas Fondas. A. a.
Elzės JANKUTĖS atsimini-
mų knygai išleisti pirmasis
aukotojas P. Pakeleivis įne-
šė \$2.000. Vėlionė y-
ra įkalbėjusi savo pergyve-
nimus i magnetofono juoste-
les, paliko daug vaizdų. Su-
važiavimas pavedė montre-
aliečiui Anseli Lyman'ui
rūpintis tų atsiminimų su-
tvarkymu ir išleidimu.

Laidotuvių proga Atsimi-
nimų fondui buvo suaukota
\$1.256,90. Įnašus i šį Fon-
dą galima įteikti Toronto
PARAMOJE sąskaiton 8032.

• Musų konsulas dr. J. ŽMU-
DZINAS dalyvavo Ontario
premjero D. Peterson'o kvie-
timu parlamento rūmuose
kartu su 62 kitais konsulais.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West,
kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

Prie Elzės JANKUTĖS kapo Mississaugoje. Nuotr. Sta. Dapkaus

PAS PUNSKO LIETUVIUS

/Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba leidžia Infor-
macijos lankstus. Įdomų straipsnį paskelbė apie Punsko lie-
tuvius š. m. spalio mėn. 3 d. numerį, kurį čia perduoda-
me: sutrumpinę:

Liepos 12-24 d. šešiolikos asmenų grupė, kurią sudarė
mokiniai iš Australijos, Argentinos, Kanados, JAV-bių ir
Vokietijos, bei pora vyresniųjų, vadovaujama mokytojos Br.
Lipšienės, lankė Punsko lietuvių. Kelionė truko pusantros
paros ir tiek pat atgal. Hannoverį išėdome i sovietinį
traukinį, einantį i Leningradą.

Nuo Vakarų Vokietijos sienos iki Varšuvos apie 10
kartų reikėjo rodyti ne tik bilietus, bet ir pasus, turimus
pinigus. Kažkodėl net ir vidurnaktį, vos tik ėmus snausti,
i miegamąjį vagoną įsibrovę kontrolieriai milicijos ir
geležinkelinių bei muitininkų uniformomis net keletą
kartų uždeginėjo visas šviesas ir reikalavo rodyti doku-
mentus. I kišenes ir lagaminus nosies nekišo-matyt, tokie
skurdūs jie atrodė. Už 1 DM mokėjo tik po 51 zlotą, t.y. 4
kartus mažiau, negu mokama laisvoje rinkoje. Punske gy-
venti ir maitintis priėmė vietos lietuviai, kurių nuoširdus
mas nepaprastas.

Dienomis jaunimas darė išvykas i kaimus, o vaka-
rais ruošė laužus prie ežero, šoko ir dainavo. Didelį įspū-
dį paliko sekmadienio pamaldos gražioje gotikos stiliaus
Punsko bažnyčioje. Statyta daugiau kaip prieš 100 m, o
atrodo tokia šviežutė. Viename altorių- Aušros Vartų
Dievo Motinos paveikslas, papuoštas gintaro karoliais.
Trys nešami altorėliai papuošti lietuviškomis juostomis.
Sienos išgrąžintos lietuviškais raštais. Šventoriuje iš
abiejų pusių mediniai lietuvių liaudies stiliaus kryžiai.
Priešais bažnyčią didelė aikštė, aptverta akmenine tvora.
Storame medyje iškalta Rūpintojėlis. Apylinkės kalvo-
tos, ežerai ir gražios ūkininkų sodybos. Čia labai retai už-
tiksi kolchozų ar sovchozų - daugiausia privati ūkinin-
kai.

Punsko bažnyčioje telpa 300 žmonių. Abu sekma-
dienius buvo perpildyta. Joje laikomos ir mišios lenkams.
Neužmiršamos buvo ir vestuvės, kuriose dalyvavo
atvykusieji svečiai-mokiniai. Neišdildomą įspūdį jiems
paliko ir vieno lietuvių ūkininko laidotuvės su senaisiais
giedojimais ir nešamais vainikais.

Kultūriniai susitikimai buvo irgi nepamiršti. Punsko
Lietuvių Muziejaus kūrėjas ir vedėjas atnologas Juozas
Vaina aprodė sutelktą turta, tvarkingai išdėstytą geros pa-
talpos. Norima įkurti ir vadinamą oro muziejų, kur būtų
perkelti būdingieji apylinkės ūkininkų trobesiai, buitiniai
įrenginiai ir darbo įrankiai.

Susipažinta su Punsko gimnazijos bei pradžios mo-
kyklos patalpomis ir su gausia bei gražiai sutvarkyta skai-
tykla ir biblioteka. Daug sovietinės literatūros ir maža Va-
karų pasaulyje išleistų lietuviškų knygų. Nesimatė bosto-
niškės Lietuvių Enciklopedijos, nors vilniškės enciklope-
dijos puikavosi net dvigubi tomai.

Liepos 17 d. Lenkijos lietuvių visuomeninės draugijos
kultūros namuose svečius iš Vokietijos maloniai sutiko
tos Draugijos pirmininkas Romas Vitkauskas. Jis pasako-
jo apie Punsko ir jo apylinkių praeitį, paaiškino lietuvių
veiklos palyginti neblogas sąlygas. Namai turi ir keleiv-
nį autobusiuką, kuriuo J. Vaina pavėžino i Š u r p i l i ų
piliakalnį. Vaizdai nepaprasti- aplinkui padavimais apipin-
ti ežerai. Piliakalnio kasinėjimus atlieka archeologas prof.
Jerzey Okulicki-Kazarin, kuris užtiklo radinių net iš II a. pr.
Kristų. Jis palaiko ryšius su archeologais lietuviais ir
sako mokąs šiek tiek lietuviškai.

Tos pačios dienos vakarą vyko Punsko Lietuvių Gim-
nazijos Ansamblio ULBUONELĖS koncertas. Dalį progra-
mos atliko ir atvykę ekskursantai: D. Kesminas grojo pia-
ninu, E. Seidlerytė deklamavo eilėraščius, A. Reklaitytė
grojo smuiku, o K. Ivinskis, prisitardamas gitara, rečitavo
balades.

/ bus daugiau /

Birutė Grigaitytė-Spudienė
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Istaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

SKOLA - NUOMA /LAND-LEASE/ KŪDIKIS NENATŪRALIOS SĄJUNGOS

Romen Farov

/tęsinys/

2.

Reikėtų dar peržiūrėti, ar teiktina pagalba Anglijai?
O gal, ką mes jai tiekiame, pateks i Stalino rankas, kaip
to nori W. Churchill'is? Pasidalinimas Lenkijos, užėmi-
mas Baltijos valstybių bei Besarabijos, Suomijos užpuo-
limas- visa tai buvo labai gerai žinoma. Daugiausia ne-
pasitenkinimo dėl Lenkijos situacijos reiškė katalikai. Dau-
guma galvojo, kad "du banditai susikibo už krūtų".

Sovietų Sąjungai pagalbos tiekimo šalininkų padėtis
buvo labai sunki, bet- jų nuomonei p r i t a r ē prez. Roo-
sevelt'as.

Politikoje realistas, prez. Roosevelt'as numatė, kad
anuo metu esamoje padėtyje daugiau pavojingas Amerikai
buvo Hitleris, negu Stalinas. Visą savo politinį patyrimą
ir autoritetą jis panaudojo, kad padarytų teisingą sprendi-
mą. Todėl ir SKOLOS-NUOMOS ĮSTATYMAS taikytinas
ir Sovietų Sąjungai. Katalikų srovės opoziciją pavyko
sušvelninti, gavus Popiežiaus Pijaus 12-tojo laišką, ku-
riame buvo išryškinta tiekimas pagalbos Sovietų Sąjun-
gai, o ne komunizmui.

SKOLOS-NUOMOS Įstatymas buvo taip suredaguo-
tas, kad jame Sovietų Sąjunga buvo minima tik tarpe vi-
sų kitų. Roosevelt'as laimėjo. 1941 m. s p a l i o mėn. 24
d. SKOLOS-NUOMOS Įstatymas Kongreso ir Senato bu-
vo patvirtintas. Po keturių dienų Prezidentas jį pasira-
šė. SKOLOS-NUOMOS Įstatymo sąlygos buvo vie-
nintelės tokios. Skubi pagalba milijardų dolerių vertės,
beprocentinė paskola, gražintina po 5 metų karui pasi-
baigus. Ar galima įsivaizduoti, kaip džiugavo Stalinas,
sužinojęs tokį Kongreso sprendimą?

Aišku, jis sutiko su visomis sąlygomis. 1941 m. lap-
kričio mėn. 7 d. Spalio Revoliucijos 24 metų sukakties
dieną /netikėtas sutapimas/ Amerikos valdžia oficialiai
paskelbė, kad SKOLOS-NUOMOS Įstatymas taikytinas
ir Sovietų Sąjungai.

Kad visas ateities milžiniškas darbas būtų vienu ran-
kų tvarkomas, buvo įsteigta "Skolos-Nuomos Įstatymui"
vykdyti vadyba. Tai buvo tik darbo pradžia. Amerikos
pramonė dar buvo nepajėgi pagaminti tiek, kad patenkintų
Sovietų Sąjungos pareikalavimus. Svarbiausia, kad ir
transportui trūko laivų. Tik vien 1941 metais vokiečių po-
vandeniniai laivai nuskandino penkių milijonų tonažo Ang-
lijos prekybinio laivyno. Reikėjo bet kokioms priemonėms
tuos nuostolius kompensuoti. Rudenį, 1941 m. visuose A-
merikos dokuose užvirė įtemptas darbas. Buvo dirbama 24
valandas trims pamainomis, 6 dienas savaitėje.

Laivai turėjo atlikti beveik 5.000 mylių kelią per
šiaurės Atlantą i Murmanską ir Archangelską. Toliau at-
stumai, ledai, rūkai ir vokiečių povandeniniai laivai tas ke-
liones labai sulėtindavo. Vladivostoko uostas kaip antri-
ninkas- netiko. Vandens kelių atstumams taip pat didelis, o
geležinkeliai per visą Sovietų Sąjungą buvo labai menkai
pajėgūs. Buvo trečias kelias- per I r a n ā. Bet Irano uos-
tai ir geležinkeliai buvo reikalingi kapitalinių remontų.
Reikmenų pristatymas stipriai atsilikdavo nuo tvarkaraš-
čių. Vokiečiai dėjo visas pastangas, kad visiškai nutrauk-
tų tiekimą. 1942 m. pavasarį Norvegijoje vokiečiai su-
koncentravo didelį skaičių povandeninių laivų ir bombo-
nešių lėktuvų. Tuo metu poliarinėje srityje esti nuolatinė
diena, tad transporto laivams sudarydavo dar didesnę nuo-
priešų pavojų. Nuostoliai buvo tokie dideli, kad ir W. Chur-
chill'is turėjo sustabdyti tiekimą. Supykęs Stalinas net
buvo dėl to su juo nutraukęs ryšius. "Pravdoje" tilpo ir
straipsnis, apkaltinęs Angliją bailumu ir net bendradar-
biavimu su vokiečiais.

Tuo santarvininkams sunkiu metu po stambių kovų
pralaimėjimų vokiečiai buvo prie Stalingrado, kiti artėjo
prie Suezio kanalo/, sąjungininkuose kilo tarpusavio ne-
pasitikėjimas. Tikrai D. Roosevelt'o kietas pasiryžimas,
optimizmas bei tikėjimas pergale, išgelbėjo padėtį.

Užsukta Amerikos karo mašina dirbo be poilsio. Bu-
vo pasiūti specialistai, kad pertvarkytų Irano uostus bei
geležinkelius, Karo aviacijos lėktuvai Sovietų Sąjungai
buvo skraidinami per Aliaską- Sibirą, plaukė laivais ka-
ro reikmenys, kuriuos po karo jie pašėpė, vadindami "tai
"žaisliukais". Bet tada tie "žaisliukai" buvo jiems gy-
vybiniai reikalingi, nes 1942 m. rudenį 42% rusų dirbamos
žemės buvo vokiečių rankose. Visa pajėgiausia darbo jė-
ga buvo mobilizuota armijon, gyvulių skaičius labai suma-
žėjo, ūkio reikmenų fabrikai perorganizuoti karo pramo-
nei. Badas grėsė visai Rusijai.

Stalinas tada rašė D. Roosevelt'ui: "Mums reikalin-
ga du milijonai tonų grūdų ir kitokių gėrybių kuo daugiau
ir kaip galima greičiau". Amerika ir dėjo visas pastan-
gas, kad patenkintų Stalino pareikalavimus ir įtikinėjo,
kad pasitikėtų bendradarbiaujant karo metu ir po karo.

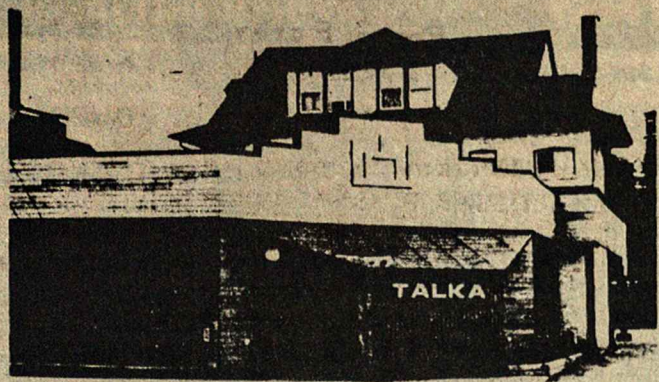
Bet susidarė aplinkybės, kur Roosevelt'as buvo be-
jėgis. Washingtono administracijai teko susidurti su dau-
geliu Maskvos pareigūnų dėl "Skolos-Nuomos" Įstatymo
vykdymo. Amerikos administracijos darbo metodai labai
skyrėsi nuo Sovietų Sąjungos darbo metodų. Sovietų ūga-
liotiniai duodavo užsakymus, bet juos detalizuoti dėl "ka-
riškų paslapčių" atidengimo- atsisakydavo. Jie buvo la-
bai nesavystovūs ir vengdavo bet kokios mažiausios at-
sakomybės. Nedarydavo kad ir mažiausio sprendimo be
Maskvos patvirtinimo. Elgėsi labai netaktiškai, visko tik
reikalavo, niekam už tai nedėkojo, priimdavo be mažiau-
sios šypsėnos, rūškanais veidais. Prez. Roosevelt'as da-
rė viską, kad išlygintų tą kilusį nesimpatijos jausmą. Wa-
shington'e pavyko šiek tiek atšildyti tą itempimą, bet
Maskvoje to jo įtaigojimo nebuvo. /bus daugiau /

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

NEPRIKLAUOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

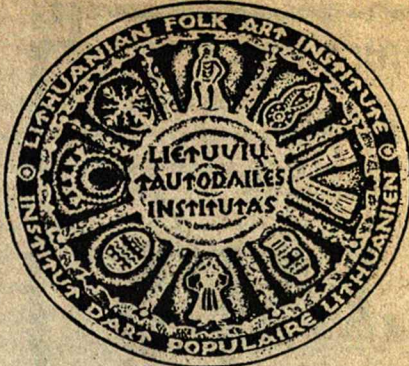
indėlius (P.C.A.) 5 %
santūpas 6 %
kasd. palūkan. už sant. 5 1/2 %
term. indėlius 1 m. 9 %
term. indėlius 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 7 1/2 %
90 dienų indėlius 8 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. ... 9 1/4 %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10 %
asmenines paskolas 12 %
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
draud. pagal santaupų
dydį iki \$ 2.000.
Nemokama asm. paskolų
draud. iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.

Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

tikslais, jų tarpe PLB Žinynei, A.K. Zauer Leidyklai, federalinei ir provincinei vyriausybei, Lietuvių Dienų leidiniui. Susirašinėta ir su kitataučių bibliotekomis; paruošta sąlankos apie lietuvių liaudies kūrybą ir TĮ veiklą.

Malonu buvo išgirsti, kad tautodailės knygos, leidžiamos Instituto, sukelia didelį dėmesį ir mielai perkamos. Iždininkas V. Matulaitis, kartu ir ekspeditorius pranešė, kad "Lithuanian Easter Eggs" visi 2.000 egzemplioriai išparduoti.

Knygos "Lithuanian National Costume" yra likę tik pora šimtų egzempliorių iš 3.000.

Labai svarbų darbą, ir gerokai juo pažengę į priekį dailininkai Antanas ir Anastazija Tamošaitis, o techniška ji juostų audimo aptarimą — dail. Anastazija Tamošaitienė. Abiejų jų sukaupta medžiaga ir geriausių Kanados audėjų pavyzdžiai yra perpiešti ir įtraukti į knygos. Joje bus apie 1.000 pavyzdžių.

Bibliografijai rengti padėjo V. Maciūnas, anglų kalba rūpinosi p. Gražulienė iš Chicagos/.

Buvo kalbėta ir diskutuota įvairiais klausimais nesileidžiant į lankas, kaip sakoma, ir pasiūlyta eilė naudingų minčių.

Buvo suspėta išrinkti ir Tarybos nariai, kurie perrinko Valdybą sekantiems metams: L. BALŠYS — pirminkininkas, O. TAŠEČKIENĖ — sekretorė, iždininkas — V. MATULAITIS, narės — I. Meiklėjohn ir A. Vaitonienė.

Tautodailės Institute šiuo metu yra 250 narių.

Suvažiavę nariai pasveikino dail. A. Tamošaitienę su gimimo diena, sugiedodami "Ilgiausių Metų".

Dėka gerai pravešto susirinkimo, dar liko laiko apžiūrėti audinius, kilimus, liaudies medžio drožinius, kurie vis jaukiai pasitinka ir išsirikiuoja prie tapybos darbų, prie balkių, sienose, ties durimis, po pušaitė.

HENRY DAUDERIS pagerbiamas Reno, Nevadoje savo kolegų tarpe

Atsigaivinę ir pasistiprinę už gausaus ir gražaus stalo, tą pačią dieną išskubėjo visi į savo pastoges.

Tautodailės Institutas atlieka didelį švietimo darbą. Turi paruošęs ir modernių priemonių — video juostas, skaidres ir kt., kurios prieinamos lengvomis sąlygomis ruošiant vakarones, pobūvius, paskaitas ir pan. Turėtume dar dažniau jomis pasinaudoti, stiprinant lietuviškąjį — menišką auklėjimą.

Be to šia medžiaga ypač patogia gali pasinaudoti ir mažosios mūsų kolonijos.

Lietuvių Tautodailės Skyrių yra Bostone, Chicagoje, Philadelphijoje, New Yorke ir Toronte.

Montrealyje veikia skaudžių prieš Institutą įsteigta tautodailininkų grupė "Vai-vorykštė", kuri palaiko santykius su TĮ.

PAGERBTAS AUTORIUS PROFESORIUS HENRY DAUDERIS

Profesorius Henry Dauderis, pristatant jo naują vadovėlį "Basic Financial Accounting" /kurio tiražas jau prašoko 100.000 egz./, šios vasaros pabaigoje — rugpjūčio 17 d. Nevadoje, Reno, JAV "American Accounting Association" įstaigai, buvo pagerbtas įvairių universitetų Kanadoje ir Amerikoje atstovų. Ta proga jam buvo įteikta irišta odos viršeliu paskutinioji knyga.

Holt, Reinhart and Winston of Canada Ltd. leidyklos autoriumi prof. H. Dauderis yra nuo 1975 m. ir išleido tris laidas. 1986 m. bus atspausdinta ir išleista jo ketvirtoji knyga.

Prof. Dauderis profesorijauja CONCORDIA UNIVERSITETE Montrealyje nuo 1967 m. Šalia pagrindinių vadovėlinio teksto knygų, jis yra parašęs ir visą eilę studijų bei straipsnių, kurkuriuos su co-autoriais. Dažnai kviečiamas konferencijose ir pristatymuose visoje Kanadoje, ir 1983 m. Philadelphijoje, JAV.

Prof. Henry Dauderis yra gavęs visą eilę garbės žymenų ir pažymėjimų. Be jau minėto Leidyklos žymenio ir pagerbimo, laimėjo McGill Universiteto prizą už tezę ir dar 3 žymenis iš to paties Universiteto. Cum laude baigė Universitete de Montreal B.Commerce laipsnį. Concordia Universiteto Studentų Garbės Žymenį laimėjo 1977 m., o praeitais metais Manitobos Švietimo Departamentas išrinko jo tekstą iš patiektų 7-nių perversių švietimui Braille — aklųjų raštan ir garsinėms juostoms.

Savo biografijoje jis pažymi, kad atlieka bendruomeninį darbą, priklausydamas LITO Valdybai. Priklauso 8-nioms profesinėms draugijoms.

Jis yra Onos ir Juozo Dauderių sūnus.

Džiaugdamiesi jo pasisekimu, linkime viso geriausio ir ateityje.

HARMONIJOS nariai, koncertavę įvairiose vietovėse prieš porą metų — iš kairės: Matas Yatkauškas, Birutė Ralytė-Malinskienė, Viktoras Ralys, Asta Butkutė ir Petras Tutinas HARMONIJOS koncerto laukia montrealiečiai lietuviai, š. m. spalio mėn. 26 d., 7:30 val. v. Aušros Vartų Parapijos salėje.

Žodis Harmonija — graikiškai "darna", graikų mitologijoje buvo Arijo ir Afroditės dukterė, vėliau reiškianti ir suasmenintai tvarką ir santvarką.

Harmonija bendra prasme reiškia dalių, elementų, jėgų arba veiksmų sandorą, kuri sujungia visus į atbaigtą, vienu ar kitu atžvilgiu vertingą arba labai reikšmingą visumą. Harmoningas gali būti ne tik garsų sąskambis arba spalvų bei linijų derinys, bet ir visos tapybos, skulptūros, architektūros arba poezijos kūrinys. Muzikoje harmonija yra mokslas apie akordų sudarymą.

hamilton

DAUGIAU KELIAUJAMA

Per lietuvių kelionių biurus Toronte, šiais metais nemažai tautiečių buvo aplankę Lietuvą ir kai kuriuos Sov. Rusijos miestus. Rugšėjo 17 d. grįžo "Audros" biuro keliautojai, o rugšėjo 18 d. V. Bačėno. Iš viso buvo apie 50 lietuvių keliautojų. Iš Hamiltono buvo išvykę — sios p. p. Adomauskienė, Baltrušaitienė ir Gimžauskienė. Dešimties dienų viešnagė Lietuvoje kiek trukdys lietus. Bendrai, praeitą vasarą ten buvo nemažai lietuvių.

Iš pokalbių su keliautojais suprantama, kad šiais metais Lietuvą aplankė nemažai tautiečių, bent iki dabar, iš Kanados ir Amerikos. Bent Hamiltone ir iš Lietuvos buvo atvykusių daugiau giminių lankytojų negu praeitais metais.

Hamiltone taip pat lankėsi iš Prancūzijos ir iš Brazilijos svečiai ir žinoma, kaimyniškai amerikoniai taip pat mūsų nebuvo pamiršę.

● Hamiltonietis Alfonsas PILIPAVIČIUS su žmona buvo atvykę į Hamiltoną aplankyti savo draugų bei pažįstamų, kurių čia turėjo nemažą būrį, išgyvenę Hamiltone ilgesnį laiką.

Žmona Albina buvo nuvykusi iš čia ir Lietuvon, aplankyti savo giminių. Po viešnagės Hamiltone vėl grįžo į savo namus Floridoje.

PAKEITĖ DARBO KABINETĄ

Dr. A. SAUNORIS savo pacientams priminė darbo kabinetą perkėlė į nuosavą namą toje pačioje gatvėje. Savo šeimai gyvenvietę rengia netoli Hamiltono — Ancaster miestelyje.

● ŽUKAUSKAS Albinas mirė rugšėjo mėn. 16 d. Šv. Juozapo vardo ligoninėje. Palaidotas Lietuvių Kapinėse Mississaugoje iš lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčios.

Liūdesyje liko broliai Jeronimas ir Kazimieras, ir sesuo Teresė su šeimomis. Artimiesiems — gili užuojauta. Zp.

KINGSTON

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS

INSTITUTAS

METINIAME SUSIRINKIME

Š. m. rugšėjo mėn. 20 d. įvyko metinis Lietuvių Tautodailės Instituto narių suvažiavimas tradicinėje vietoje — dailininkų Antano ir Anastazijos Sodyboje prie Kingstono, Ont.

Atvyko 23 asmenys, patiekti 79 įgaliojimai.

Idomią atliktų darbų apžvalgą ir apie knygų platiniimą bei finansinius reikalus patiekė Valdybos pirmininkas inž. Leopoldas Balsys ir iždininkas Vitalijus Matulaitis. Praveistas išsamus susirašinėjimas informacijų

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. — 7 v. v., šeštadieniais 9 v. r. — 12 v. r. r.

Members of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet kur pasaulyje skambinti:

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont,
M6P 1A5

TEL.: 533-3531

Mirė a. a. Izabelė BLAUZDŽIŪNAITĖ-MOTEKAITIENĖ, buvusi Lietuvos Operos solistė rugsėjo 28 d. Chicagoje. Sunkiai sirgdama, pergyveno dar ir brolio Broniaus mirtį š. m. liepos mėn. 3 d. Lietuvoje.

Velionė palaidota spalio 2 d. Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse, palia savo vyro a. a. Kazimiero mirusio jau prieš 6 m.

Liūdesyje liko 2 sūnūs- Manigirdas ir Ramūnas su šeima, 3 seserys ir 2 broliai Lietuvoje, ir brolis Jurgis su šeima Montrealyje.

• TAUTERAI, Ipolitas ir Sofija /kadise buvę montrealiečiai/, atvyko iš St. Catharines į Montrealį dalyvauti Kristinos Kličiūtės ir Andriaus Gustainio vestuvėse, įvykusiose spalio 5 d. Aušros Vartų bažnyčioje. Jie buvo apsistoję pas savo bičiulius J. ir M. Adomaičius.

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ SPALIO 19 d., šeštadienį, 8 val. v. Priėmimų Salėje Beloeil/221 rue Breboeuf/ dainuos muzikiniame vakare kartu su trim solistais- baritonu, tenoru ir mezzo-sopranu. Programoje- įvairių operų ištraukos. Ši vakarą rengia Provigo bendrovė. Pelnas skiriamas Telekomunikacijos naudai Richelieu Slėnio korporacijai. Vietovė randasi apie 30 mylių nuo Montrelio, važiuojant St. Hilaire kryptimi. Akomponuoja Andre Paradis. Koncerto pradžia 8 val. vakaro.

SPALIO 27 d. mūsų solistė koncertuos Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos metiniame baliuje. Čia akomponuos Raimonda Apeikytė.

• NAUJOSIOS A. Stankevičiaus ir Vyrų Okteto plokštelės pristatymas atidėtas. Data bus paskelbta vėliau.

• MŪSŲ CHORAMS, dalyvaujantiems Kanados Lietuvių Dienose - Parapijos, "Pavasariui" ir Vytų Oktetui - linkime geriausios sekmes.

XII KLB KRAŠTO TARYBOS III-SIOS SESIJOS PROGA

Aušros Vartų parapijos salėje

SPALIO MĖN. 26 Dieną 7:30 val. v. punktualiai

KONCERTO-BALIAUS

programą atliks dainos vienetas HARMONIJA iš New Yorko.

• KARŠTA VAKARIENĖ • BARAS • ŠOKIAI

MALONIAI VISUS KVIEČIA DALYVAUTI
KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

ĮĖJIMAS: \$ 10.00

TRADICINIAI PARAPIJOS PIETŪS

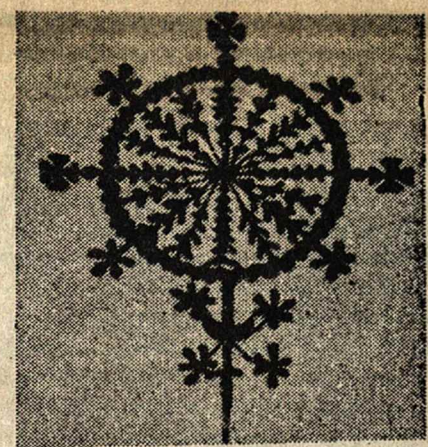
LA PKRIČIO 10 d. ruošia - mi tradiciniai AV PARAPIJOS PIETŪS. kviečiami visi atvykti. Taip pat prisidėti prie Didžiosios loterijos.

• "RŪTOS" KLUBO metinis BAZARAS ruošiamas LA PKRIČIO 30 ir GRUODŽIO 1 d. d. Aušros Vartų Parapijos salėje. Klubo nariai ragina - mi jau dabar fantus.

• HARMONIJA, atvykstanti iš New Yorko dainos grupė, atliks programą iš 15-kos dainų ir pynės. Repertuaras įvairus- liaudies dainos, operų ir muzikinių pjesių ištraukos. Dainų harmonizaciją paruošė HARMONIJS vadovas V. Ralys.

HARMONIJA Montrealyje pasirodys pirmą kartą ir visiems dainuojantiems ir dainą mylintiems bus labai įdomu išgirsti.

• LITUANISTINĖ MOKYKLĄ džiaugiasi nemaža jaunųjų mokinių grupe. Jeigu kas dar negalėjo atvykti į pamokas, prašoma daugiau nebedelsti ir paskubėti.

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas
8806 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

LITO nariai prašomi atkreipti dėmesį, kad nuo š. m. SPALIO mėn. 20 d. Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero skyriai pradės darbą SEKMADIENIAIS nuo 10:30 iki 12:30 v.

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJA RENGIA

VAKARIENĖ ir ŠOKIAUS

ŠEŠTADIENĮ SPALIO 26 d. 7 val. v.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE

3426 Parthenais Street, Montreal

• Gera muzika • Skani vakarienė

• Minkšti gėrimai.

Stipriuosius gerimus svečiai atsineša patys.

ĮĖJIMAS: 12 dol.

VALDYBA

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATsilANKYTI!

PRANCŪZŲ KALBOS KURSAI SU AUGUSIEMS

Kiekvieną mėnesį provincinės vyriausybės Kultūrinių Grupių ir Imigracijos Ministerija praveda prancūzų kalbos nemokamus kursus suaugusiems imigrantams.

Tai yra 4 savaitių kursai, nuo pirmadienio iki ketvirtadienio 8:45 v. r. iki 1 val. p. p. Kita sesija prasidės SPALIO 29 d. ir pasibaigs LAPKRIČIO 21 d., 1985 m.

Kursai vyksta C.O.F.I. Saint-Charles-1741, De Bienecourt st. - arti prie METRO JOLICOEUR STOTIES.

Registracija pirmadienį,

SPALIO 28 d. nuo 9 v. r. iki 1 val. p. p.

Daugiau informacijų tel: 761-5806.

AL - ANON GRUPĖ

Ar kieno nors gėrimas jūsų šeimoje jus neigiamai veikia?

Jeigu TAIP - galite gauti pagalbos LaSalle Al-Anon Grupėje, kiekvieną TREČIADIENIO vakarą 7:30 v. Brebeuf Meeting Room St. John Brebeuf Church/įėjimas pro koridorį iš automobilių aikštės, 7777 George St., LaSalle, Que Kalbama angliškai

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERAI, JEIGU IKI ŠIO MĖNESIO PABAIGOS ATSIŪSTUMĖTE "NL" PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKALAUŠ IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! -NL-

DUPLEX FOR SALE

Built 1951, 2X5½, garage, driveway for 3 cars, bus on the corner, 7 min. from Metro, immaculate moving condition, immediate double occupancy. Appointment only: John, Tel: 279-1151. No agents!

PARDUODAMAS MEDUS!

Bitininkas FRANK, 1575 Louise, Chomedey, Laval
Tel.: 669-6171

Skambinti savaitės dienomis po 5 val. p. p.

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.00 a pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel.: 627-1328.

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00
1 metų 8.75%
TERMINUOTUS INDĖLIUS
1 metų 8.5 %
180 d. - 364 d. 8.25%
120 d. - 179 d. 8. %
60 d. - 119 d. 7.75%
30 d. - 59 d. 7.5 %
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS
už \$ 20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6.25%
Su draudimu 6. %
Kasdieninės 5.75%
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5 %

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO

TURTO IR

ASMENINĖS

PASKOLOS

MIRTIES

ATVEJU

DRAUDŽIAMOS

IKI \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradienį 9:00 - 3:00 4:00 - 8:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00 2:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. at.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

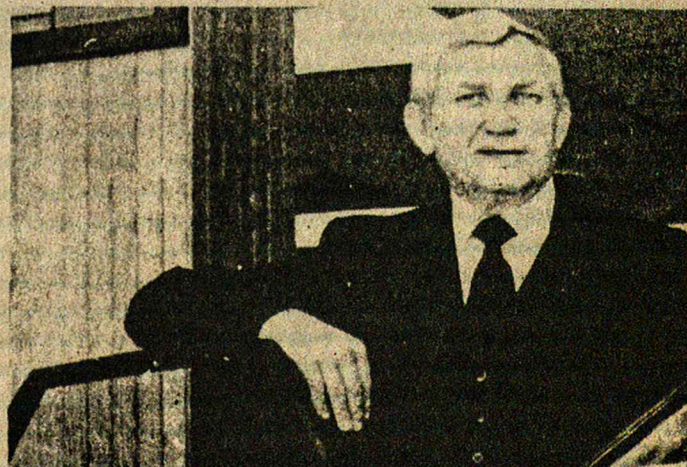
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisau ir remdliuoju
• Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA